

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΟΤΕΙΑ
Ἐν Ἑλλάδι Δρ. 10
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Φρ. 20

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Οἱ Συντροφοὶ. Κρητικὸν διήγημα (συνέχεια), ὑπὸ
Ιωάννου Μ. Δαμβέργη.
Ὁ Βοναπάρτης καὶ ἡ Ἑλλάς, ὑπὸ Σ. Ἀντωνο-
ποδλου.
Σαμουὴλ Γ. Χάου, Φιλελληνικὴ Πανακτοῦρα,
ὑπὸ Γ. Δ. Κ.
Ἐν Τεμαχίων Ἄρτου, διήγημα François Gar-
rre. Μετάφρασις Θ. Α.
Αἱ δοκιμασίαι τῆς Φαιάς, μυθιστορία Henry
Greville, ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ (συνέχεια).
Ἀράχνη καὶ Μέλισσα, Ρωσικὴ φιλολογία. Μῦθος
Κρίλας, ὑπὸ Η. Α. Ἀξιώτου.
Εἰδήσεις τῆς Ἑβδομάδος. Ἐκφῶρα — Ἐξοτε-
ρικὰ — Φιλολογία — Αρχαιολογία — Καλλιτεχνία.
Ἐεικτερά γραμματα.
Νέα βιβλία.

Οἱ ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ

Κρητικὸν διήγημα

Κρητικὸν διήγημα

Νέφη ἀμφοβολίας, ἀλλὰ διαφανέστερα τῶν
ιστῶν τῆς ἀρχῆς, εἶχον περιβῆλα πρὸς
στιγμὴν τὸ μαῦρον μίση, ὅτε ἐγέννησεν ἐν
τῇ ψυχῇ τοῦ Καπετάν Γιωργῆς ἡ ἀνακρινω-
τικὴ τοῦ ἑβραίου Χαίμ περὶ τῆς ἀφῆς τοῦ
ἀδελφοῦ του ὑπὸ τοῦ Ἀλῆ ἀγά.

— Μα ἂν δὲν τὸν ἐσφάζεν αὐτὸς τὸ Μαν-
ωλιό... εἶπε ἀεφθῆ, ὅτε διὰ τελευταία
φορὰν ἐπανεῖδε τὸ Ἄσπρο Μετόχι καὶ ἀνε-
μνήσθη τῶν καλῶν ἡμερῶν, ἃς διήλθε πρὸς
ἐν αὐτῷ μετὰ τοῦ ἀλλοτε συντροφου του.
Μα ἂν δὲν τὸν ἐσφάζεν αὐτὸς...

Μετὰ τὸν πρῶτον ὀμῶς πυροβολισμόν,
μετὰ τὸ πρῶτον χυθὲν αἷμα, τὰ νέφη διελυ-
θῆσαν καὶ τὸ κατα τοῦ Ἀλῆ ἀγά μίση τὸ
εἶδον διασφρηγισθὲν τὸν ἀεὶ πῆλον τῆς
ἀμφοβολίας καὶ ἀνακρινόμενον ἐν τῇ ἀπο-
τεφρώσει τοῦ μετοχίου, ἐν τῇ ἀπαύσει, ἢ
ἰδοὺ πρὶν ἢ ἡ μάχαιρα τοῦ καταπίπτουσα
ἀκρωτηρίασεν τὴν χεῖρα τοῦ Χουασιῆ: «Δὲν
εἶμαι πλέον σὺν Γιωργῆς», ἐν ταῖς σκέψεις
πέλος αὐτοῦ, ὅτε πληγωμένος καὶ ἐρήμος
ἀπὸ τὴν βῆτον, κτενίς τὴν σελήνην καὶ ἀνε-
μῆρα τοὺς πόνους τῆς ψυχῆς του.

Ἐκτότε τὸν εἶσαι ὡς παρῶν τὸν εἶσαι
ὡς ἀνθρώπον ἀγαπῆντα καὶ ὑβριστά,
τὴν ἀγάπην τὸν εἶσαι ὡς φοβῆ τοῦ ἀδελ-
φοῦ του, τῆς μητρὸς του ἰσως. Δι' ὅλης τῆς
δυσχεμείας τοῦ μίσους του.

Φαντάσθητε ὀμῶς τὴν ἐκπληξιν, ὡς ἡ
κατελήθη, ὅτι μετὰ τὴν ἀκρωτηρίασιν δια-
κρινῶν τοῦ μικροῦ σώματος του διερχομένου
ῶν τινά μονοῦ, φοβῆς καὶ καταδιωκ-
μένου ἐξ ἑνὸς τῶν χωρίων τῆς Κριζῆμου, ἐ-
κτεῖ παρὰ τινος χωριστοῦ, ὅτι ἐν αὐτῷ εἶ-
κοντο ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν καὶ ἡ μητὴρ του
καὶ ἀδελφός του.

— Ἡ μάνα μου!... ὁ Μανωλιός! ἐφώ-
νησε. Καλὴ ἀλήθεια τὸ λέξ. Δὲν τὸ πιστέψω.

— Κι' ἀρεῖ φέματά θὰ σοῦ πῶ. Ἡ μάνα
σοῦ δεῖξω.

Ὁ Καπετάν Γιωργῆς παρετήρησε καὶ
πάλιν ἀπὸ κορυφῆς μέχρι ποδῶν τὸν ἀγγε-
λὸν τῆς εὐφροσύνης ἰδούσης ὡσεὶ ἀπιστῶν.

— Μα τοῦ λόγου σου δὲ θὰ παίξω, εἶ-
πεν ὁ χωρικός μετὰ δυσαρρεσκείας ὑποστάς
τὸ ἐξεταστικὸν βλέμμα του.

Πράγματι ὁ Καπετάν Γιωργῆς δὲν ἦτο
ἄνθρωπος μὲ τὸν ὅποιον νὰ παίξῃ τίς. Εἶδε
τὴν βεβαιότητα ἐν τῷ βλέματι τοῦ ἀγαθοῦ
χωρικοῦ καὶ τὴν δυσαρρεσκείαν, ἣν ἡ ἀμφι-
βολία του τῷ προὔξενεν.

— Ἐγὼ τοὺς εἶχα κλαμένους, ἐψιθύρισα
μετὰ φωνῆς τρεμουσῆς ἐκ συγκινήσεως. Σὺν
νὰ μοῦ τοὺς ἀνασταίνεις ἐσύ.

Καὶ ἐνηγκαλιόθη καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.

— Πᾶμε νὰ τοὺς δῆξ καὶ νὰ φύγῃς, εἶ-
πεν ὁ χωρικός ἤρπια ἀποσπώμενος ἐκ τῆς
ἀγκάλης του. Ἐσὺ εἶσαι ἐπαναστάτης καὶ
θὰ σὲ κυνηγοῦνε δίχως ἄλλο. Ἐμεῖς ὅπου
δὲν ἐκουνηθήκαμε καὶ τὸ τί περνοῦμε, ἐνὰς
Θεοῦ ξέρε...

— Ἐπομένανε Τοῦρκοι στὸ χωριό;

— Ὅσκι. Μα ἀποφεῖ θὰ ῥθῆ τακτικά...

— Κι' εἶσαι;

— Ἐμεῖς... θὰ κάνωμε ὅτι ἐκάνανε καὶ
ὅλοι οἱ ἄλλοι. Θὰ τοὺς εἰποῦμε τὸ καλῶς
ῶρισες. Ἐνα φυσέκι δὲν ἔχει ὅλη ἡ Κριζῆ.
Μα ἔχει ὁ Θεός.

— Ἐχες ὁ Θεός; ἐπανελάθε πικρῶς ὁ Κα-
πετάν Γιωργῆς καὶ ἀτραπὴν ἐκδικησεως
ἐξέταμψαν οἱ ὀφθαλμοὶ του.

Ὁδεῖον δὲ μετὰ τάχους πρὸς τὴν ὑπο-
δειχθεῖσαν αὐτῷ ἑτέραν ἀκρὰν τοῦ χωρίου,
ἔβην ἐπίσω τὸν ἀκρῆτον καὶ ροδοκόκκινόν
ὁδηγόν του, αὐτὸς ὁ πάσχων, ὁ κευκηκός,
καὶ ἰσταμάτα ἐνα τὸν ἀναμένει, καὶ πάλιν
προεπορεύετο σφρογῶν ἐκ χαρῆς καὶ συγκι-
νήσεως καὶ ψιθυρίων.

— Μανὰ μου, Μανωλιό μου.

Καὶ ἐφροντάζετο τὴν ὠραίαν εἰκόνα, ἢ
μετὰ μικρὸν θ' ἀποτελεῖ μέρος γυνόμενος
εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μάνας του, ἐγέρων εἰς
τὰς ἰσχύας του τὸν ἀδελφόν του. Ἄλλ' ἐν
τῇ εἰκόνι ἰδοὺ παρούσαζοντο καὶ ἄλλα πρό-
σωπα, ἀπατελοῦντο ἄλλοτε τὰς σχέσεις, τὴν
ὀκνοῦνειακὴν ἐντυλίαν, τοῦ πόθου του.

Ἡ Κατερίνα του, ἡ τρελὴ του, εἶν
ἀπόγανε; — «Θὰ ξέρεῖ ἡ μάνα μου» ἀπο-
κρίνεται μετ' ἐπιπόθου. — Καὶ ὁ Ἀλῆς.

Περὶ αὐτὸ οὐδὲν λέγει. Ὅσον φωτεινὴ καὶ
ἀν εἶνε κάποτε ἢ ἀποδείξει τῆς ἠθωότητος,
ὁ κτηνηροσθεὶς ἐξακολουθεῖ νὰ φέρῃ ἕγνη ἐν-
νοχῆς... Μάτην ὁ Καπετάν Γιωργῆς ἐξή-
τει μιαν σκέψιν, μεθ' ἣν νὰ τῷ παρουσια-
σθῆ καὶ πάλιν ὁ ἄλλοτε Ἀλῆς. Δὲν τὴν ἐ-
σκέψεν. Ἀντὶ τούτου τῷ παρουσιάζετο ἐν

κκεντρεχῆς, χαίρεικρον μεῖδιωμα ἐπὶ τῆς
μορφῆς τίνος; τίνος; Ἀ, τοῦ Χαίμ, τοῦ
Τουδαίου.

Καὶ ἐνῶ ἐπλησίαζεν ἤδη πρὸς τὸν ὀρι-
κόν, ἐν τῷ ὀποίῳ εὐρίσκοντο τὰ προσφιλῆ
τοῦ ὄντα, δις ἐπανελάθε τὴν ἐξῆς φράσιν,
ἣτις μόνον ὡς πλαγία ἀναγνώρισίς τῆς ἀ-
θωότητος τοῦ Ἀλῆ δύναται νὰ ἐκληφθῆ.

— Ὁ Τοῦρκος εἶνε χριστιανός μπροστὰ
στὸν Ὄβρατο...

Ὁ οἶκος, μολοντι ἀνῆκεν εἰς ἕνα τῶν
πλουσιωτέρων τοῦ χωρίου, ἦτο μικρὸς καὶ
πενυχτός, ὅπως πᾶσαι σχεδὸν αἱ κατοικίαι
τῶν χριστιανῶν χωρικών. Βεβαίως τὰ εἰσο-
δήματα τοῦ ιδιοκτήτου ἦσαν ἱκανά, ὅπως
τῷ ἐπιτρέψωσι τὴν ἀνέγερσιν ἄλλου πλου-
σιωτέρου καὶ εὐρυχωροτέρου ἄλλα πρὸς τί;
Διὰ νὰ τὸν καύσωσιν αὐριον οἱ Τοῦρκοι; Ἡ
ὕψης αὐτῆ σκέψιν, βασιλεύουσα ἐν ταῖς κε-
φαλαῖς τῶν πλείστων, ἔσωσε πολλὰς τοὺς
χριστιανούς ἀπὸ μεγαλήτερον ὄλεον κατα-
στροφῶν. Δὲν λέγομεν ὅτι ἡ ἀνέγερσις ὠ-
ραίων οἰκῶν καὶ ἐπαυλείων θὰ καθίστα τοὺς
Κρήτας ὀλιγώτερον φιλοπολέμους, ὅπως συμ-
βῆκεν ἰσως ἀλλαγῷ, οὐδὲ βλασφημοῦμεν
ὕπαιτισσόμενοι, ὅτι οἱ κατέχοντες μάγαρα δύ-
νανται νὰ σκεθῶσι ποτε ὅτι ταῦτα τῶν εἶνε
ἡ πατρίς τῶν διὰ τοὺς Κρήτας ὀμῶς ἡ δια-
τήρησις οἰκῶν πενιχρῶν ὑπαρχει ἀπὸ πολ-
λοῦ δεῖγμα χαρακτηρίζον λαὸν στρατιωτι-
κόν, πάντοτε ἐτοιμὸν νὰ ἐκτεμψῆ τὰς γυναί-
κας καὶ τοὺς παῖδας εἰς τὰ ὄρη, αὐτὸς δὲ με-
τ' ὄπλον εἰς χεῖρας νὰ ριφθῆ ἐκεῖ ὅπου τὸν
καλεῖ μοιραίως ἡ πάντοτε ἀπραγματοποίη-
τος καὶ ἀνεκτελεστος, ἀλλὰ πάντοτε ἱερά καὶ
ἀλησμόνητος ἀποστολὴ του.

Τὸ ἐσωτερικόν ἀποτελεῖτο ἐκ δύο ὠρῶν
δωματίων, ὧν τὸ ἐν μόνον ἦτο ἐπεστρωμέ-
νων διὰ σανιδῶν. Ἐνθεν κεικθῆν μακρὰ
ξύλινα κιθώτια, με ἐντεταγισμένη τὴν ἐ-
τέραν τῶν πλευρῶν, ἐχρησιμεῖον διαρκῶς μεν
ὡς ἰακτιοθήκαι ἢ ἀποθήκαι σίτου, ἐκ πε-
ρισσοῦ δὲ τὴν νύκτα ὡς κλῖναι, ἐφ' ὧν ἡ
πλουσία τὰ εἰς τὴν γωνίαν ἐκεῖ τοποθετη-
μένα στρώματα καὶ προσκεφάλαια, τὰ ἐπιπλα-
τυπόμενα διὰ λευκοτάτης σινδόνης, καὶ τὴν
ἡμέραν ὡς καθίσματα. Εἰς τὴν μίαν γωνίαν
ὑπῆρχε καὶ μεγάλη σιδηρὰ κλίνη, ἐν τῷ με-
σῷ μεγάλῃ ξυλινῇ τραπεζῇ καὶ ἐπὶ τοῦ τοί-
χου, παραπλευρῶς τῆς κλίνης, δύο εἰκόνες ἀ-
γίων, πρὸ τῶν ὀποίων ἦναπτε διαρκῶς μι-
κρὰ κανδύλη.

Οὐδὲν ἄλλο περιεῖχε τὸ ἐν δωματίον; οὐ-
δὲν πλείστορον τὸ παρακειμενον αὐτῷ.
Οὐδὲ κἂν μικρὸν τι κάτοπτρον, καίτοι εἶνε
νεα καὶ ὠραία ἢ οἰκοδόμητονα, ἣτις καθῆται
τὴν ἀτιμὴν ταυτὴν ἐξωθεν τῆς αὐλοθύρας
καὶ συνομιλεῖ μετὰ τῆς ξένης τῆς, τῆς μη-
τρὸς τοῦ Καπετάν Γιωργῆ.

Τὸ χωριὸν ἦτο ἀσφαλές καὶ οὐδένα εἶχε

φοβον εκ των τουρκων, εν οση οι χριστιανοι ησαν κυριοι των πλησιον θεσεων...

Αυτα ηρωτα ανησυχος η οικοδεσποινα η ξενη της ομας απο των στιγμων...

Καλε Παναγια μου... εψιθυρισε τελος ωσει παραλαουσα.

Μα τι εχεις κεραι; Μανωλιό, Μανωλιό μου! εφωνησεν και οι οφθαλμοι της ενεπλήθησαν...

Ο πατε αφεις τους λιθους του εσπευσε προς την μητερα του.

Μανωλιό, ο Γιωργάκης! εκραξε μητηρ δε και υιος ωρησαν προς αυτον.

Η μεθη της χαρας, ην αισθανεται μητηρ επαναβλεπουσα υιον...

Μόνον τας λεξεις ταυτας επι πολλην ωραν ηκουον οι δυο παριστάμενοι...

Και που να φαντασθη τις την ευτυχιαν υιου, αισθανομένου επι του προσώπου...

Μανωλιό μου!... Γουέ μου!... Και τους ενηγκαλιζετο και τους ησπαζετο...

Και τους ενηγκαλιζετο και τους ησπαζετο και τους παρητηρει...

Και τους παρητηρει τωσον ηδεως, και τους ηγειρε σχεδον συρουσα αυτους...

Και τους ηγειρε σχεδον συρουσα αυτους εντος του οικου...

Και τους ηγειρε σχεδον συρουσα αυτους εντος του οικου...

Και τους ηγειρε σχεδον συρουσα αυτους εντος του οικου...

Και τους ηγειρε σχεδον συρουσα αυτους εντος του οικου...

Και τους ηγειρε σχεδον συρουσα αυτους εντος του οικου...

Και τους ηγειρε σχεδον συρουσα αυτους εντος του οικου...

Και τους ηγειρε σχεδον συρουσα αυτους εντος του οικου...

Και τους ηγειρε σχεδον συρουσα αυτους εντος του οικου...

Και τους ηγειρε σχεδον συρουσα αυτους εντος του οικου...

Και τους ηγειρε σχεδον συρουσα αυτους εντος του οικου...

Και τους ηγειρε σχεδον συρουσα αυτους εντος του οικου...

Και τους ηγειρε σχεδον συρουσα αυτους εντος του οικου...

Και τους ηγειρε σχεδον συρουσα αυτους εντος του οικου...

Και τους ηγειρε σχεδον συρουσα αυτους εντος του οικου...

Και τους ηγειρε σχεδον συρουσα αυτους εντος του οικου...

Και τους ηγειρε σχεδον συρουσα αυτους εντος του οικου...

Και τους ηγειρε σχεδον συρουσα αυτους εντος του οικου...

πογετον λακκον, ευρισκόμενον υπό τὸ οἰκημα. Ο κρυφώνας οὗτος, ὅπως τὸν καλοῦσιν...

Δεσμοφυλακὲς τοῦ ἦσαν ἡ μάνα τοῦ καὶ ὁ ἀδελφός τοῦ.

Δὲν εἶνε μόνῃ ἡ εὐποιία, ἥτις παρέχει τῷ ἀνθρώπῳ ἡδονὰς ἀνεκλαλήτους.

Εὐεργετὴν σημαίνει παρέχειν ἀκτίνας ζωογόνους, ὅπως ὁ ἥλιος...

Ὁταν δὲ τῷ ἀναπέμψωσι τὸ γλυκὺ τῶν ἀρωμα ὦ! θὰ εἶνε βεδκιώσ; εὐτυχέστερα αὐτοῦ.

Καὶ ὅταν μάλιστα ἀνακαλύπτει τις εὐεργεσίαν...

Ἄλλ' ἡ ἀγρία ὄψις τοῦ Ἀλῆ, τὸ φλέγον ὄμμα τοῦ, διώκει ἐν ἀκαρεὶ πᾶσαν παρομοίαν...

Ὁ καλὸν φαγητόν, τὸ παχὺ στρώμα, ἡ ἀνεύρεσις...

Μετὰ πόσης κατανυξέως ἤκουσε τὰς ἐνθουσιώδεις ἀφηγήσεις...

Μετὰ πόσης κατανυξέως ἤκουσε τὰς ἐνθουσιώδεις ἀφηγήσεις...

Μετὰ πόσης κατανυξέως ἤκουσε τὰς ἐνθουσιώδεις ἀφηγήσεις...

Μετὰ πόσης κατανυξέως ἤκουσε τὰς ἐνθουσιώδεις ἀφηγήσεις...

Μετὰ πόσης κατανυξέως ἤκουσε τὰς ἐνθουσιώδεις ἀφηγήσεις...

Μετὰ πόσης κατανυξέως ἤκουσε τὰς ἐνθουσιώδεις ἀφηγήσεις...

Μετὰ πόσης κατανυξέως ἤκουσε τὰς ἐνθουσιώδεις ἀφηγήσεις...

Μετὰ πόσης κατανυξέως ἤκουσε τὰς ἐνθουσιώδεις ἀφηγήσεις...

Μετὰ πόσης κατανυξέως ἤκουσε τὰς ἐνθουσιώδεις ἀφηγήσεις...

Μετὰ πόσης κατανυξέως ἤκουσε τὰς ἐνθουσιώδεις ἀφηγήσεις...

Μετὰ πόσης κατανυξέως ἤκουσε τὰς ἐνθουσιώδεις ἀφηγήσεις...

Μετὰ πόσης κατανυξέως ἤκουσε τὰς ἐνθουσιώδεις ἀφηγήσεις...

Μετὰ πόσης κατανυξέως ἤκουσε τὰς ἐνθουσιώδεις ἀφηγήσεις...

Μετὰ πόσης κατανυξέως ἤκουσε τὰς ἐνθουσιώδεις ἀφηγήσεις...

Μετὰ πόσης κατανυξέως ἤκουσε τὰς ἐνθουσιώδεις ἀφηγήσεις...

Μετὰ πόσης κατανυξέως ἤκουσε τὰς ἐνθουσιώδεις ἀφηγήσεις...

Μετὰ πόσης κατανυξέως ἤκουσε τὰς ἐνθουσιώδεις ἀφηγήσεις...

Μετὰ πόσης κατανυξέως ἤκουσε τὰς ἐνθουσιώδεις ἀφηγήσεις...

Μετὰ πόσης κατανυξέως ἤκουσε τὰς ἐνθουσιώδεις ἀφηγήσεις...

Μετὰ πόσης κατανυξέως ἤκουσε τὰς ἐνθουσιώδεις ἀφηγήσεις...

Μετὰ πόσης κατανυξέως ἤκουσε τὰς ἐνθουσιώδεις ἀφηγήσεις...

Μετὰ πόσης κατανυξέως ἤκουσε τὰς ἐνθουσιώδεις ἀφηγήσεις...

Ἄλλ' ἦτο περιττὴ ἡ ἐπίκλησις τῆς. Ταχὺς εἶχεν ὀρηκθῆ ἡδὴ ὁ Καπετάνιος...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

πάλης, αἱ λεηλασίαι καὶ οἱ ἐμπρησμοὶ ἐξήφανισαν σχεδὸν πάντα τὰ ἱστορικὰ χειρόγραφα...

Ἀπὸ τοῦ 1797, ἡ τῶν Ἰονίων νήσων κατάληψις ὑπὸ τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ...

Ἡ κατάληψις τῶν νήσων, ἔγραψεν ὁ Στρατηγὸς τῶν Υποψηφίων...

Περαιτέρω δὲ, μετὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς Κερκύρας...

Ἡ μάχη θὰ ὑποστηρίξωμεν τὴν Τουρκικὴν Ἀδερκαρίαν...

Ὁ Ἀλῆ πασσᾶς εἶχεν ἤδη, πλὴν ἀνεπιτυχῶς...

Ὁ Ἀλῆ πασσᾶς εἶχεν ἤδη, πλὴν ἀνεπιτυχῶς...

Ὁ Ἀλῆ πασσᾶς εἶχεν ἤδη, πλὴν ἀνεπιτυχῶς...

Ὁ Ἀλῆ πασσᾶς εἶχεν ἤδη, πλὴν ἀνεπιτυχῶς...

Ὁ Ἀλῆ πασσᾶς εἶχεν ἤδη, πλὴν ἀνεπιτυχῶς...

Ὁ Ἀλῆ πασσᾶς εἶχεν ἤδη, πλὴν ἀνεπιτυχῶς...

Ὁ Ἀλῆ πασσᾶς εἶχεν ἤδη, πλὴν ἀνεπιτυχῶς...

Ὁ Ἀλῆ πασσᾶς εἶχεν ἤδη, πλὴν ἀνεπιτυχῶς...

Ὁ Ἀλῆ πασσᾶς εἶχεν ἤδη, πλὴν ἀνεπιτυχῶς...

Ὁ Ἀλῆ πασσᾶς εἶχεν ἤδη, πλὴν ἀνεπιτυχῶς...

Ὁ Ἀλῆ πασσᾶς εἶχεν ἤδη, πλὴν ἀνεπιτυχῶς...

Ὁ Ἀλῆ πασσᾶς εἶχεν ἤδη, πλὴν ἀνεπιτυχῶς...

Ὁ Ἀλῆ πασσᾶς εἶχεν ἤδη, πλὴν ἀνεπιτυχῶς...

Ὁ Ἀλῆ πασσᾶς εἶχεν ἤδη, πλὴν ἀνεπιτυχῶς...

Ὁ Ἀλῆ πασσᾶς εἶχεν ἤδη, πλὴν ἀνεπιτυχῶς...

Ὁ Ἀλῆ πασσᾶς εἶχεν ἤδη, πλὴν ἀνεπιτυχῶς...

Ὁ Ἀλῆ πασσᾶς εἶχεν ἤδη, πλὴν ἀνεπιτυχῶς...

σύνθη τοῦ Γάλλου ἀπεσταλμένου, ὅστις δὲν ἔλαττε...

Ἄλλ' παρὰ τῷ Στρατηγῷ Γεντίλῃ, προθυτα κατέστρεφον...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

πολύτιμος αὐτῇ ἐπικουρία, ἐνομένη μετὰ τῶν ἄλλων...

Ἄλλ' παρὰ τῷ Στρατηγῷ Γεντίλῃ, προθυτα κατέστρεφον...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

Ὁὗτω συνελήφθη ὁ ἀτρόμητος Καπετάν Γιώργης...

(1) Ο κ. Pisanì (Revue d'histoire diplomatique, ἔτος Β', ἀριθ. 2) υπέλαβεν ἐκ πλάνης, ὅτι ὁ παρ' εὐ ὁ λόγος ἀρχηγὸς ἦτο ἀρχηγὸς ληστών.

(2) Ἔτις τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα: Στεφανόπουλος, ἐ-ἑταλιόθεν.

μένος υπό του Διευθυντηρίου αποστολήν ἐπιστημονικὴν διὰ τὴν Ἑλλάδα. Μετέθετο παρὰ τῷ ἀρχιστρατήγῳ, ὅστις ἐκράτησεν αὐτὸν εἰς τὸ γεῦμα. Ὁ Ἄγγελος, ὁ Βερτιέ, μέλη τινὰ τῶν δύο Συμβουλίων καὶ τοῦ Διευθυντηρίου τῆς ἐντεῦθεν τῶν Ἀλπερῶν Δημοκρατίας, ἡ κυρία Βοναπάρτου καὶ ὁ υἱὸς αὐτῆς Εὐγένιος Βωαρναί ἦσαν μεταξὺ τῶν συνδαιτημόνων. Ὁλίγος ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ ταξιδίου τοῦ Δήμου Στεφανόπολι. Ὁ Ἄγγελος, ἐκφράσας τὴν εὐχὴν νὰ ἴδῃ τοὺς Ἑλληνας ἐλευθέρους, προσέθηκε :

— « Στρατηγέ, πρέπει νὰ ὑπάγωμεν μέχρ' αὐτῶν, ὅπως ἀνασυστήσωμεν τὴν Δημοκρατίαν των. »

Ὁ Βοναπάρτης ἐμεσίδισε χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ.

— « Ὑπὲρ τῆς ἀνασυστάσεως τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας! » εἶπεν ὁ Ἄγγελος πλὴν ἡ πρόποισις αὐτῆ ἐγένετο δεκτὴ ἀρκούντως ψυχρῶς. Μετὰ τὸ γεῦμα, ὁ Βοναπάρτης ἔλαβε τὸν ἄνθρωπον ἰδιαίτερον καὶ τὸν παρήγγειλε νὰ ἐξετάσῃ ἐπισταμένως τὴν κατάστασιν τῶν Ἑλλήνων, τὰ ἀμυντικὰ αὐτῶν μέσα κ. τ. τ. Οὐδέμιαν ἐν τούτοις ὑπέδῃλωσεν αὐτῷ θετικὴν πρόθεσιν, ὅπως συνδράμῃ αὐτούς.

« — Ἰσως, θὰ ἴδω, δὲν ἦλθεν ἀκόμη ὁ καιρὸς, » εἶπεν ἐπανειλημένως.

« Ἐν τούτοις, δὲν ἔπαυε ἀμειβόλια — πρᾶγματ' ἡ κυρία Bellou — εἶ το ἑστὸν ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον ἐξαιρέτως τὸν σπουδαῖον περὶ κατακτῆσεως τῆς Ἑλλάδος. Ἐπιμελήσει, ἀποσταλέντος εἰς Κέρκυραν, εἶλον διαταγῆν νὰ συναθροίσωσιν ἐκεῖ ἐφόδον παντοειδῆ, ἀξιωματικοὶ δὲ τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ πυροβολικοῦ, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀναφέρεται ὁ Στρατηγὸς Φοᾶ, ἐπογογγύουν τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Σερβίαν. Δὲν φαίνεται ἐν τούτοις, ὅτι ὁ Στρατηγὸς Φοᾶ εἶχε ἐπιτραπὴ εἰδικὴν ἀποστολὴν περὶ Ἑλλάδος, μόνον διέβλεπε αὐτῶν, δαίνων εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ὁ Στρατηγὸς Τρομελὴ δὲν διακρίσθη ἐν αὐτῇ πλειοτέρον. Ὁ Βοναπάρτης εἶδεν πρὸς πάντας διαταγὰς, ὅπως ὑποβέβλων αὐτῷ ἐκθέσεις περὶ τῶν ὄρων ἡθελον ἰδῆ ἡ ἀκούσῃ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ μικροτέρῳ χωρὶς τῆς Ἑλλάδος. Οὐδὲν δύναμαι νὰ εἶπω περὶ τῆς κρίσεως, ἢ ν' ἐξήνεγκεν ὁ Στρατηγὸς Φοᾶ περὶ τοῦ τόπου καὶ τῶν κατοίκων. Ὅτε ἤρχισεν τὸ βιβλίον μου, ἐκτόκουον νὰ ζήτησω περὶ αὐτοῦ πληροφορίας περὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τοῦ βίου του, πλὴν, πρὶν ἢ δυνῆθαι νὰ πραγματοποιήσω τὸν σκοπὸν μου, ἀπέωλεσεν αὐτὸν ἡ Γαλλία. »

Μεταχειριζόμενος τὸν Δήμον Στεφανόπολι ὁ Βοναπάρτης, ἐφαίνετο ἐπιφελούμενος ἀπλῶς τῆς τύχης, ἥτις παρεῖχεν αὐτῷ τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀφύσθη μὴν ἐπὶ πλείον μαρτυρίαν περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Ἑλλάδος, πλὴν ἴσως ἡ τύχη αὐτῆ ἦτο προπαρασκευασμένη, διότι ἐν τινι πρὸς τὸ Διευθυντηριον ἐπιστολῇ εἶχεν ὑπαινιχθῆ τοῦ σχεδίου, ὅπερ τὸν ἀπασχολοῦσε :

« Ὅτι κατὰ τὴν εἰς Ἑλλὰδα ἐπιστολίαν μου ἐβόησα εἰς τὰ κενὰ τῆς Ἀδριατικῆς, ἔγραψα πρὸς τὸ Διευθυντηριον, ὅτι εἶχον ὑπ' ὄψιν τὸ Βασίλειον τοῦ Ἀλεξάνδρου. Βραδύτερον συνέδεσα σχέσις μετὰ τοῦ Ἀλβανίου, ὅτε εἶ ἐγένετο ἡ κατακτῆσις τῆς Κερκύρας, ὅτι ἐβόησαν ἐκεῖ ἐφόδον καὶ ἀποστολὰς πλοίων, διὰ στρατὸν 40 μέχρι 50 χιλιάδων. Τῆ διαταγῆ μου, εἶχον γραφῆ οἱ χάρτες τῆς Σερβίας, Ἀλβανίας, Μακεδονίας κτλ. κτλ. »

« Ἡ Ἑλλάς, ἡ τοῦλάχιστον ἡ ἑλλησπόντιος, πρέπει νὰ γίνῃ ὁ κλῆρος τῆς Ἑυρωπαϊκῆς Δυνάμεως, ἥτις θὰ ἀποκτήσῃ τὴν

« Ἀλλ' ἔγωγε, ἐπὶ τῆς γίνῃ ὁ ἡμέτερος κλῆρος... Εἶτα δὲ, πρὸς Βορρᾶν, ἐν Βασίλειον ἀνεστράφη, ἡ Κωνσταντινούπολις μετὰ τὴν ἐπαρχίαν αὐτῆς, ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς φραγμὸς κατὰ τῆς Ρωτικῆς δυνάμεως. »

Ἐν τῇ Ἀγίᾳ Ἑλένη ἔγραψεν ὁ αὐτοκράτωρ καὶ τὰς :

« Ἡ Ἑλλάς ἀναμένει ἐλευθερωτῆν! ὅθ' ἦτο ἄριστος στέφανος δόξης! ὅθ' ἔγραψε, ὅστις τὸ ὄνομά του εἰς αἶμα μετὰ τὸν ὄνομα τῶν Ὁμήρου, τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Ἐπιμενίδου! Ἰσως δὲ ἦμην μακρὸν. »

Ἐπαφίεμεν ἄλλους τὴν φροντίδα, ὅπως συμβιδάσωσι τὰς ἀντιτάσεις τῶν δύο τούτων χωρίων τῶν Ἀπομνημονευμάτων. Δὲν ἀποκλείουσιν ὅμως αὐτοὶ τὴν ὑπόθεσιν, ὅτι ἡ τοῦ Δήμου ἀποστολὴ ἠδύνατο νὰ ἦ ἀπλῶς προφασίς τῆς Κυβερνήσεως, ὅπως θέσῃ αὐτὴν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Βοναπάρτου. Ἄλλ' εἶτε διότι ἀμφέβαλλε περὶ τοῦ ἀπεσταλμένου τῆς Δημοκρατίας, εἶτε διότι δὲν ἠθελον εἰσεῖτι νὰ ἐκμισθηροῦθῃ, ὁ στρατηγὸς δὲν ἐμύσησεν αὐτὸν εἰς τὰς ἐνδομύχους σκέψεις του. Ἀπέστειλε δ' αὐτῷ διὰ τοῦ ὑπαπιστοῦ του τὰς δύο ἀκολουθοῦσας ἐπιστολάς μετὰ 5000 φράγκων :

« Γαλλικὴ Δημοκρατία »

« Ἐν τῷ Στρατηγείῳ τοῦ Μιλάνου, τῆς 23 ἑρμηδῶρ ἐτούς: Ἐ τῆς μίας καὶ ἡμιμέρου Δημοκρατίας. »

« Βοναπάρτης, ἀρχιστρατήγος τοῦ στρατοῦ τῆς Ἑλλάδος »

πρὸς τὸν πολίτην Στεφανόπολι.

« Θέλετε, πολίται, μεταξὺ διὰ ταχυδρομικῆς ἀμείβῃς εἰς Ἀγκῶνα. Ἐκείθεν, θέλετε ἐπιδοῦσθαι ἐπὶ τοῦ δρόμου, ὅστις πρὸ μικροῦ κατέβλευσεν ἐκ Κερκύρας καὶ εἰς τὸν ὄπισθον εἶδεν διαταγῆν ν' ἀποκλείσῃ παροχρῆμα. »

« Ἀπὸ φράσεως εἰς Κέρκυραν, θέλετε ἰδῆ τὸν στρατὸν Γενταίην, ὅστις εἶνε ἐκεῖ ἀρχηγός, θὰ ποιήσῃτε ὅθ' εἰς ὑμετέρας ἐρῆνας περὶ τῶν θαλασσίων φυτῶν, ὅσιντες ἦσαν τὸ κύριον ἀντικείμενον τοῦ ἐκ Παρισίων ὑμετέρου ταξιδίου. »

« Θέλετε μεταξὺ εἰς Ἀλβανίαν, ἐνθα θέλετε διατρέψῃ ἡμέρας τινὰς, ὅπως λάβῃτε πληροφορίας περὶ τῆς ἐκεῖ καταστάσεως τῶν πνευμάτων ὑπὸ πολιτικὴν ἐπιφύην. »

« Ἐκείθεν θέλετε μεταξὺ, μετὰ τοῦ πολίτου Arnaud, παρὰ τῷ Βένῃ τῆς Μάνης, ἵνα θέλετε προσαγορεύσῃ ἐκ μέρους μου, θέλετε δὲ τῷ ἐπιδοῦσθαι τὴν ἐγκλειστον ἐπιστολήν, ἣν ἐν ἀνάγκῃ τῷ μεταφράσετε. »

« Θέλετε μοι διαβιβάσῃ, πρὶν ἀναχωρήσῃτε ἐκ Κερκύρας, πᾶσας τὰς πληροφορίες, ἃς θὰ λάβῃτε περὶ τοῦ μέρους ἐκείνου τῆς Ἑλλάδος. »

Βοναπάρτης

Ἰδοὺ δὲ ἡ πρὸς τὸν Βένν ἐπιστολὴ, ἐπισης γαλλιστὶ γραφεῖσα :

« Ὁ ἀρχιστρατήγος τοῦ στρατοῦ τῆς Ἑλλάδος »

πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τοῦ ἐλευθέρου λαοῦ τῆς Μάνης.

« Πολίτα, »

« Ἐλαβον ἐς Τεργῆστης ἐπιστολήν, ἐν ἧ μοι ἐκφράζετε τὴν ἐπιθυμίαν, ὅπως φανῆτε χρήσιμος εἰς τὴν Γαλλικὴν Δημοκρατίαν δεχόμενος τὰ πλοῖα αὐτῆς ἐν τοῖς ὑμετέροις λιμῆσιν. Ἀσμένως, ἐλπίζω, ὅτι θέλετε τῆρῃσθαι τὸν ὑμέτερον λόγον μετὰ τῆς πίστεως ἐκείνης, ἥτις ἀρμυρὶ εἰς ἀπόγονον τῶν Σπαρτιατῶν. Ἡ Γαλλικὴ Δημοκρατία δὲν θὰ φανῇ ἄγνων ἀπέναντι τοῦ ὑμετέρου ἔθνους. Τὰ εἴ μοι, θὰ δεχθῶ εὐχαρίστως, ὅν τινα θέλει ἔλθῃ πρὸς με ἐκ μέρους ὑμῶν, ὁδὸν δὲ εὐχόμενος τὸσον, ὅσον νὰ ἴδω ἐπιταχύνσας πρὸς τὰς ἐπιδοῦσας μετὰ τῶν φίλων τῶν Ἑλλήνων. »

« Συνιστῶ ὑμῖν τοὺς κομιστὰς τῆς παροῦσας, οἵτινες εἶσι, καὶ αὐτοὶ, ἀπόγονοι τῶν Σπαρτιατῶν. Ἐν μέγχι τοὺς δύο δὲν ἐμεγαλοῦργουν, τοῦτο προέβλεπε ἐκ τοῦ ὅτι δὲν εὐρέθησαν ἐπὶ μεγάλου θαλάσου. »

« Χαίρειν ἐν ἀδελφότητι! »

Ὁ Δήμος ἀνεχώρησε συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἀνεψιῦ αὐτοῦ Νικολάου Στεφανόπολι, ἔβησαν οὗτοι εἰς Κέρκυραν καὶ διέτρεξαν τὰς νήσους καὶ τὰς ἀκτὰς, τὰς ὑπὸ Ἑλλήνων οἰκουμένας. Ὅτε ὅμως ἀφίκοντο εἰς τὸν λιμένα τῆς Μάνης, ὁ Τζανῆς Γρηγοράκης εἶχε πρὸ μικροῦ ἀπαλλαγῆ τῆς ἀρχῆς τοῦ Βένῃ, κατῶκει δὲ ἐν Μαραθωνισίῳ, ἐνθα ἔλαβε τοῦ Βοναπάρτου τὴν ἐπιστολήν. Ὁ Δήμος διῆλθε πολλὰς ἡμέρας παρὰ τῷ Τζανῆ καὶ συνέδεσε πρὸς πολλοὺς καπιτανοῦσας Λάκωνας, (1) πρὸς οὓς εἶπε πολλὰ περὶ τῶν περὶ ἀπελευθερώσεως σχεδίων, ἄπερ ἐμελέτα ὁ μέγας ἐλευθερωτῆς τῆς Ἑλλάδος.

Ἐνθα ἤρθε εἰς τούτων ὁ Τζανῆς Γρηγοράκης, ἐπέμψε παρὰ τῷ Βοναπάρτῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Πέτρον, ὅστις μετέσχεν διαφόρων ἐν Ἑλλάδι μαχῶν, ἐν αἷς καὶ ἐπληρώθη. Οἱ δὲ Δήμος καὶ Νικολάου Στεφανόπολι, ἐπιστρέψαντες ἐκ τῆς ἀποστολῆς των, δὲν εἶδον πλείον τὸν Βοναπάρτην ἐν Μιλάνῳ. Εἶχεν ἀναχωρήσῃ εἰς Ρασάτ, ἐκείθεν δὲ εἰς Παρισίους. Ἠκολούθησαν αὐτὸν ἐκεῖ, ὁ δὲ Δήμος κατάρθρωσεν, οὐχὶ ἄνευ δυσκολίας, νὰ τύχῃ συνεντεύξεως, καθ' ἣν ἐπέδωκε τῷ Βοναπάρτῃ τὰ ἐξῆς ἔγγραφα :

1. Πληροφορίας περὶ Ἀλβανίας, Ρουμέλης καὶ Μωρέως.
2. Σχέδιον περὶ Μωρέως.
3. Πληροφορίας περὶ Μάνης.
4. Σημειώσεις περὶ τῶν νήσων τῶν ἀνηκουσῶν τότε τῇ Γαλλικῇ Δημοκρατίᾳ.

Λαβὼν τὰ ἔγγραφα ταῦτα ὁ Βοναπάρτης παρήγγειλε τὸν Δήμον νὰ παράσῃ αὐτῷ πληροφορίας καὶ περὶ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Τουρκίας.

Ὁ Δήμος ἐπροθυμοποιήθη νὰ εὐχριστήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην τοῦ Βοναπάρτου καὶ μετὰ τινὰς ἡμέρας ἐπέδωκεν αὐτῷ « πραγματεῖαν περὶ τῆς Ὀθωμανικῆς αυτοκρατορίας. »

Λαμβάνων τὸ ὑπόμνημα τοῦτο ὁ στρατηγὸς Βοναπάρτης, εἶπε τῷ Δήμῳ :

— Ὅθ' ἡ ἀναγνώσῃ μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἐνδιαφέροντος, μετ' οὐ καὶ ἐκεῖνα, ἃ τινὰ ἤδη μοι εἰδώσατε.

Ἐν τούτοις, ὁ γέρον Δήμος, ὅστις κατὰ τὸ μακρὸν καὶ κοπιώδες αὐτοῦ ταξιδίου εἶχε σχεδὸν ἀπωλείῃ τὴν ὄρασιν, ἐξέθηκε τῷ στρατηγῷ τὴν χρηματικὴν ἔνδειαν, εἰς ἣν εἶχε περιστῆ εἰς ἀπωλείας περιουσίας, ἣν προσφάτως ἐξ ἀτυχήματος εἶχεν ὑποστῆ, καὶ τὴν ἀνάγκην εἰς ἣν εὐρέθη νὰ δαπανήσῃ πασάτῃ πολὺ μεγαλύτεραν ἐκείνης, ἣν εἶχε λάβῃ ἐν Μιλάνῳ.

— Pensarò io à tutto questo, ἀπεκρίθη ὁ στρατηγός.

(1) Ὁ κ. Βερθεσιώτης, βουλευτὴς ἐκ Λακωνίας, διηγῆται ἡμῖν ὅτι, κατὰ τὸ λεγόμενον τινος Μανιάτου, γρηματισσαῖος συμπολεμιστοῦ τοῦ Ζαχαριᾶ, περὶ αὐτοῦ ἀρχηγοῦ κλῆρος τῶν, ὁ Ζαχαριᾶς ἐκαυχῆτο ὡς σχὸν συντεταχῆ μετ' ἀπεσταλμένου τοῦ Βοναπάρτου. Πιθανῶς ἐλάλει περὶ τῆς ἀποστολῆς τῶν Στεφανόπολι.

« Ἀποσυρόμενον δὲ τοῦ Δήμου προσέθηκε — Fra quattro giorni, angrò bisogna di voi. »

Ἄλλ' ὁ γέρον Δήμος δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπανιδῆ τὸν στρατηγόν. Τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν συνέντευξιν ταύτην, ὁ Βοναπάρτης ἀνεχώρησε εἰς Τουλών καὶ ἐκείθεν εἰς Αἴγυπτον.

Ἀπὸ τῆς ἐκστρατείας ἐκείνης δὲν βλέπομεν πλείον τὸν Βοναπάρτην ἐνασχολούμενον συστηματικῶς περὶ Ἑλλάδος.

Εἶνε ἀληθές ὅτι, συνεπεῖς παρακλήσεω τοῦ Τζανῆ Γρηγοράκη καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Πέτρον, ὅστις, ὡς εἰρήται, εἶχε μείνει παρὰ τῷ Βοναπάρτῃ, πολεμικὸς Γαλλικὸς δρόμων κατέβλευσεν εἰς Ρώθειον τῷ 1801 μετὰ πολεροφωδίων, ἅτινα παρέλαθεν ὁ πρῶτος Βένης τῆς Μάνης.

Εἶνε ἐπισης ἀληθές, ὅτι κατόπιν ἀποστολῆς τινος τοῦ Χριστοφόρου Περραιβοῦ παρὰ τῷ Βοναπάρτῃ, εὐρισκομένη τότε ἐν Παρισίους, ὑποστηρικτικῆς ἰσχυρῶς ὑπὸ τοῦ Κοραῆ, πολεμοφοδία, ἐκπεμφθέντα ἐκ Γαλλίας διὰ τοὺς Σουλιώτας, ἀπεβιβάσθησαν εἰς Πάργαν κατ' ἀπριλίον τοῦ 1802.

Ἀλλ' αἱ ἀσημαντοὶ αὐταὶ συνδρομαὶ δὲν ἀποδεικνύουσιν ἐνδιαφέρον ἐπίσης σπουδαῖον ὅσον ἐκεῖνο, ὅπερ προηγουμένως εἶχεν ἐκδηλώσῃ περὶ Ἑλλάδος ὁ Βοναπάρτης. Ἀπεσπάσθησαν ὑπὸ τῶν στενῶν παρακλήσεω τῶν Ἑλλήνων, μὴ ἀποδεικνύουσαι, ὅτι εἶχε σχεδίον τι περὶ Ἑλλάδος. Τὸ δυστυχές τέλος τῆς εἰς Αἴγυπτον στρατείας ἐγένετο βεβαίως αἰτία, ὅπως ὁ Βοναπάρτης ἐγκαταλείψῃ τὰ σχέδια, ἅτινα ἔτρεφε περὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς λοιπῆς Ἀνατολῆς. Δὲν ἠδυνήθη νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ μέγα ἐκείνο σχέδιον, ὅπερ ἐκτότε ἐξωμολογήθη :

« Ν' ἀναχωρήσῃ εἰς Αἴγυπτον, καὶ διέλθῃ διὰ Κωνσταντινουπόλεως καὶ νὰ καταλάβῃ τὴν Ἑυρώπην ἐκ τῶν ὀπισθεν, ὅπως φθάσῃ εἰς Παρισίους. »

Σ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΙΛΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ
ΣΑΜΟΥΗΛ Γ. ΧΑΟΥ

(Συνέχεια)

Εἰς τε τὰς πολιορκίας καὶ τὰς ἐφοδούς, — ἐξηκολούθησεν ὁ Δρ. Χάου, — οἱ Ἕλληνες ὑπῆρξαν ἀξιοθαύμαστοι. Ἐνθυμούμαι ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ποιήσωμεν ἐφοδὸν, ὁ ἀρχηγὸς ἀπηύθυνεν εἰς τὰ καλλικάρια του, ὡς ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νικίου καὶ ἄλλων, σύντομον προσλαλίαν, τοσοῦτον σύντομον τῆ ἀληθείας καὶ ἀνευ ἀτιμωσιῶν, ὥστε ἠθελεῖ τις νομίσει, ὅτι προήρχετο ἐκ τινος ἀγροῖκου Ἐνωματάρχου πρὸς τοὺς Λακωνικοὺς αὐτοῦ μαχητάς. Οἱ λόγοι ἦσαν ἀκριβῶς οἱ ἐξῆς: « Βρῆ μαντρόσκυλα, θὰ εὐνοίμω με ἄσπρο ἢ με λερωμένο πρόσωπο; »

« Με ἄσπρο, Καπετάνιο μας, με ἄσπρο » ἦτο ἡ ἐνθουσιώδης ἀπάντησις! Μετὰ ταῦτα ὁ Δρ. Χάου ὡμίλησε περὶ φιλελλήνων καὶ πολλῶν πρωταγωνιστῶν τοῦ ἑθνικοῦ ἀγῶνος.

Περὶ τῶν πρώτων εἶπεν « Ὅταν τὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα τοῦ 1821

μετεβλήθη εἰς σπουδασίαν καὶ ἀποφασιστικὴν πάλιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, καὶ συμπάθειαι τῆς Ἑυρώπης ἤρξαντο νὰ ἐκδηλώνται ὑπὲρ αὐτοῦ. Καίτοι δὲ αἱ διάφοροι κυβερνήσεις διὰ παντός μέσον προσεπάθουν νὰ καταπιέσωσιν τὴν ἐπανάστασιν, ὁ λαὸς ὅμως στερεῶς ἀπέστησιν εἶχεν, ὅπως ὑποστηρίξῃ αὐτήν. Ἐπιτροπεῖαι ἐσχηματίσθησαν πρὸς συλλογὴν χρημάτων, δι' ἣν ἠγόρασαν ὄπλα, πολεμοφοδία καὶ ζωοτροφίας, ἅτινα ἐπέμψαν εἰς Ἑλλάδα. Πολλοὶ νέοι ἐκπλαγέντες ἐπὶ τῷ μοναδικῷ θεάματι, ὅτι ἡ Ἑλλάς, ἀρμυρισθεῖσα ἐκ τῶν αἰώνων τῆς λήθης καὶ τῆς δουλείας, ἠγωνίζετο ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, ἐσπευσαν μετ' ἐνθουσιᾶς ἀπεκτελέσῃ εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς, ὅπως καταταχθῶσιν ὡς ἐθελονταὶ ὑπὸ τὰς σημαίας τῆς καὶ συμμετάσχῃ τῆς δόξης τῶν υἱῶν τῆς. Μεταξὺ τούτων οἱ ἐπισιμώτεροι ἦσαν ὁ Νορμάν καὶ ὁ Βαλέστις.

Ὁ σκοπὸς τῶν ἀνδρῶν τούτων ἦν ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον καλός. Παρωθόντο ὑπὸ τῆς ἀξιοπαύου ἐκείνης φιλοδοξίας, ἣν ἕκαστος αἰσθάνεται, ὅπως δόξασῃ ἑαυτὸν εἰς ἐνδοξον ἀγῶνα. Ἀλλὰ τὸ δυστύχημα ἦτο, ὅτι ἅμα τῇ ἀριεῖ αὐτῶν αἱ ἀξιώσεις των ἦσαν μεγάληαι. Ἀπῆλθον ἀμέσως ἐνεργῶν ὑπηρεσίαν, ὅπως ἀπέβλεπον αὐτοὺς ἀισχυρῶς καὶ μοχθηρῶς εἰς τὰς εἰς Ἑυρώπην ἐπιστολάς των. Πρὸς τούτοις, ἀφέποτε ἡ Ἑλλάς ἀπετάθη εἰς Ἀμερικὴν ἢ εἰς Ἀγγλίαν διὰ πλοῖα, πολεμοφοδία κ. τ. λ. ἀισχυρῶς ἠπατήθη. Ναι, οἱ τίμοι φιλελλήνων ἐλιγισσοῦσαν αὐτῇ. Ἀλλὰ ἐν τῷ ἱστορικῷ μου Δοκίμῳ εἶπον ἀρετὰ ὅπως ἀποσπάσῃ ἐν δάκρῳ ὑπὲρ τῆς πρώτης Ἑλλάδος καὶ ἐρυθρίασαι πάντες σχεδὸν οἱ φέροντες τὸ ὄνομα τοῦ φιλελλήνου. . . . Ποῦ εἶνε οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι οἱ ἀρνηθέντες τὸν ὄβολον των καὶ τὰς συμπάθειαι των ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, διότι οἱ ναυαῖοι τῆς ἦσαν πειραταί, οἱ ἔμποροι τῆς πανουργοὶ, καὶ οἱ στρατιῶται τῆς σκληροὶ; Ποῦ εἶνε οἱ προσπαθήσαντες νὰ καταβλάσῃ τὸ πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας, ὅπερ γιγαντικῶς διεδίδετο, ἐν τῇ γῶρᾳ ταύτῃ, λέγοντες, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἦσαν ἀξιοὶ νὰ ὡς ὄσλο; Ἄς προσέλθωσι καὶ ἄς ἐξετάσωσιν τὴν διαγωγὴν τῶν τιμῶν ἐκείνων φιλελλήνων, περὶ ὧν ἐποίησάμην ἐκτενῆ μνείαν, καὶ ἄς ὁμολογήσωσιν εὐκρινῶς, ἂν δύνανται, ὅτι ἡ διαγωγὴ των ἠθελεν εἶνε καλλίτερα τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐάν ἀνετίεροντο ὑπὸ τὴν μάστιγα τοιοῦτου τυράννου! . . .

Οἱ πλείστοι τῶν πρωταγωνιστῶν ὑπῆρξαν τίμοι καὶ καλοὶ πατριῶται. . . Ὁ Μαυροκορδῆτος συνετέλεσε πολὺ εἰς τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ φρονῶ, ὅτι ὁ στρατιωτικῆς χαρακτῆρ, ὃν ἀνελάβεν ὑπῆρξεν ὁ βράχος, ἐπ' οὗ ἐναυάγηται. Ἡ φύσις δὲν ἐπείρησεν αὐτὸν διὰ στρατιωτικῶν προτερημάτων. Ἐπὶ τούτου αἱ συγκαί αὐτοῦ ἀπουσίαι ἐκ τῆς κυβερνητικῆς ἔδρας, οὐ μόνον ἐβλάψαν τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἰδιαιτέρα αὐτοῦ συμφέροντα. Καίτοι πνεύρ-

γος, ἴσως ἠγνώσει, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀρχηγῶν δὲν ἦν ἐδίσταζον νὰ παρεμβάλωσιν πᾶν προκομα εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐπιτυχίας του, ὅτι ἦσαν πρόθυμοι νὰ ρυθινοδυνεύσωσιν τὰ συμφέροντα τῆς κοινῆς πατρίδος, ἐνεκα τῶν ἰδιαιτέρων ἢ κομματικῶν αὐτῶν συμφερόντων.

Περὶ δὲ τῆς ἐν Ἑλλάδι πειρατείας εἶπεν Οὐδὲν ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου παρέσχε μεγαλύτερας ἐυκολίας καὶ ἀφορμὰς διὰ πειρατείας ὅσον τὸ Ἀρχιπέλαγος. Τὸ πλῆθος τῶν νήσων μετὰ πολλῶν ὄρων, ἐντομῶν καὶ σπηλαίων, ἐνθα οἱ πειραταὶ ἠδύνατο νὰ ἐκασφαλίσωσι τὰ πλοῖα των καὶ εὐκόλως νὰ κρύπτονται, καὶ ἡ ἐλλείψις τακτικῆς κυβερνήσεως ἀπεκατέστησαν τὴν θάλασσαν ἐκείνην τὸ ἄσυλον τῶν πειρατῶν. Ἀφ' ἧς ὅμως στιγμῆς ἐξεργάθη ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις τὸ κακὸν πύξηνεν, ἐνεκα τῆς μεγάλης δυστυχίας τῆς καταμαστιχούσης τοὺς πλείστοις τῶν κατοίκων.

Πολλοὶ τῶν πεπειρημένων καὶ ἐνεργητικῶν ναυτῶν, ἀδυνατοῦντες νὰ ἀπέλθωσιν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἐνεκα τῶν ἠμιγύμων καὶ πειναλιῶν αὐτῶν τέκνων καὶ συζύγων, ἐγένοντο πειραταί, ἡ δὲ ἐπιτυχία αὐτῶν παρεκίνησε καὶ ἄλλους νὰ τοὺς μιμηθῶσι καὶ ἐν τῷ ὀλίγῳ ἡ πειρατεία αὐκατέστη ἡ ἐπασχολήσι πολλῶν χιλιάδων.

ον άλλο, ή, επειδή έκαστος ναύτης ήγνώσκει να κατασκευάζη πλοΐον από τρόπος μέχρι δευτέρου ιστίου, έπορεύετο εις δασύδη παραλιάν και με τον παλαπολέκον του, ποίονα και μαχαίρια, εντός ολίγων ημερών ήδύνατο να κατασκευάση ώραίονατον και κανονικώτατον πλοΐον, όπερ όμως δεν ετόλμα να ριψη εντός της θαλάσσης, εάν μη ήρχετο προηγουμένως ό ίερεύς, όπως κάμη άγιασμόν και ευχήθη ύπέρ της έπιτυχίας του.

Ότε διηρχόμην την παραλιάν της μικράς νήσου Σκοπέλου, έφείλκυσε την προσοχήν μου ώραίον και άρχοντικός μέγα πλοΐον, σχεδόν έτοιμον. Πλαίσιας είδον ένα μόνον άνθρωπον καθήμενον πλησίον αυτού, τρώγοντα διπυρίτην και ολίγας έλαιάς. Ηρώτησα αυτόν πού ήσαν οι ναυπηγοί. « Εγώ είμαι », απήντησεν, « εγώ κατασκευάζω αυτό, μόνος μου. » Έρριψα τό βλέμμα μου περίεξ ίνα ιδω τά εργαλείά του. Αλλά ουδέν ίδών ήρώτησα πού ήτο ό διαβήτης του και τά άλλα. Ο άνθρωπος εξεπλήγη ακολουθώντας μαθών ότι ουδέν ήγνώσκει περίεργαλείων, άπεφάσισα να περιμένω και ιδω αυτόν εργαζόμενον. Αποπερατώσας τό πρόγευμα έκκαθάρισε τον μύστακά του, έκαμε τόν σταυρόν του τρις, ήρέσθη, έξήτισσε τον μακρόν έρυθρόν σταυρόν και σφόδρον, όπερ ύπήρχε κερρωμένον επί της πύρας του πλοΐου, ίνα διαφυλάττη αυτό εκ του διαβόλου και πάντων των άλλων πονηρών πνευμάτων, και εύρών τά πάντα εν τάξει έλαβε τά εργαλείά του και ήρξατο του έργου του. Είχεν ένα παλαιόπέλεκυν, τεμάχιον ξύλου με εξέχουσαν λαβήν, χρησιμεύον ως σφύρα, εν άλλο εργαλείον, όπερ έκάλει πρώονα και τό όποιον δεν ήτο άλλο τι ή σιδηρά στεφανη μετ' έγκοπών, ό δε διαβήτης του ήν κατασκευασμένος εκ δύο τεμαχιών δρυός προσαρμωμένον διά σφηνός, όπως ανοιγοκλείεται εν των τεμαχιών τούτων έθεσεν εντός μίγματος εκ κόνεως κεράμου και σιελου, ίνα μοί δείξη πόσον καλώς ήδύνατο να περιγράφη κύκλον· αλλά τό κυριώτερον αυτό εργαλείον, δι' ου ήδύνατο να κόψη, ροκανίση κ.τ.λ., και όπερ πάντοτε έφερον εις την ζώνην του, ήτο μέγα, καλώς ήκονισμένον μαχαίριον. Ανεχώρησα σκεπτόμενος περί Δαιδάλου και Αργυμίδου και έστρεψα τό βλέμμα μου, ίνα ιδω πάλιν και πάλιν τό ώραϊον έστειν πλοΐον, όπερ ό γέρων κατασκευάζεν, άπορών πότεν ήρώσθη της περι καλλονής και συμμετρίας ιδέας του, και άμφιβάλλων εάν ποτε ήκουσε περί Πραξιτέλους ή Φειδίου.

Ενταύθα όφείλω να όμολογήσω, ότι εκτός των Έλλήνων πειρατών ήσαν και πολλοί εξόριστοι και ρακένδυτοι ξένοι, ιδίως δε εκ Ραγούζης, Σικελίας, Μελίτης και άλλων μερών, διαπραχόντες κακουργήματα, άτινα οι Έλληνες ουδέποτε εξετέλεισαν. Σχεδόν ουδέποτε έγυσαν αιμα, ειμή μόνον δις, ή τρις και τούτο διότι μεταξύ των Έλλήνων πειρατών ήσαν και ξένοι. Δύο φίλοι μου Αγύλοι μοί διηγήθησαν, ότι έρχόμενοι εκ του κόλπου της Σαλαμίνας προσεβλήθησαν περί την μεσημβρίαν υπό πειρατικού πλοΐου άκρίβως άπέναντι της Ύδρας, άνευ δε της ελαχίστης αντίστασης παρεδωκαν εις τους πειρατάς πñν ό,τι είχαν. Ο κ. Ρ. . . εύρών

αυτους λίαν ευγενεία παρεκάλειεν, όπως δώσωσαν εις αυτόν τό ωρολόγιόν του, ούτοι δε άσμένως έδωκαν τούτο εις αυτόν και τά πιστόλιά του, ίνα εν ανάγκη ύπερασπίσθ έαυτόν κατά των ληστών. Ένθαρρυνθείς εκ των φιλοφρόνων τούτων ενδείξεων, είπεν, ότι θα ήτο λίαν σκληρόν να μείνη άνευ δηναρίου, οι δε πειραταί έδωκαν αύτω χρήματα άρκετά, όπως πληρώση τόν ναύλον του μέχρι Ναυπλίου.

Εν τούτοις, — προσέβηκεν ό Δρ. Χάου, — ή Ελλάς ως έθνος ύπέφερεν εκ της ληστείας περισσότερον παντός άλλου. Κατεστησεν αυτή την μεταξύ των νήσων συγχωνωσίαν δύσκολον και έκαστος Έλλην ήν ύποχρεωμένος να εινε ώπλισμένος από κεφαλής μέχρι ποδών. Τό αξιοπεριεργότερον όμως πάντων ήτο, ότι ό Έλλην πειρατής εν μέσω των κινδύνων ουδέποτε έλπισόμενι να άνάπτη τό κανδύλι, όπερ εν έκαστω πειρατικώ πλοίω πάντοτε έκαμε πρό της Παναγίας· όταν δε έπορεύετο προς λεηλασίαν, πάντοτε έκαινε τόν σταυρόν του και παρεκάλει αυτήν ύπέρ της έπιτυχίας του.

Τέλος, διάφορα άλλα θέματα όμιλιών διετέθησαν άλληλα, εκτενέστερον όμως λόγους ήγένετο περί των εν Αθωνι, Κωνσταντινουπόλει, Σμύρνη, Αιθαλή και Δίψ Έλληνικών εκπαιδευτηρίων, και εξήρε τους καλογήρους του Αθωνος ως διαφυλλάζοντας τά Έλληνικά γράμματα επί πολλούς αιώνας εκ των προσβολών των τριανών.

Αί εκφράσεις αύται του Δρ. Χάου άνεκόμισαν εις την μνήμην ημών τους λόγους του σοφού Αμερικανού Γουέλκννδ.

« Οι Έλληνες Ιερείς », είπεν ήμιν πρό πολλών ετών, « δεν εινε υποκειται ως οι καθολικοί, αλλά υπό τό εσχιζόμενον αυτών μέλη, ράσον πάλην καρδιά χριστιανική και πατριώτου. Είς αυτούς, τό ύμέτερον έθνος όφείλει πολλά, διότι οι άμαθεΐς εκείνοι, ως συνήθως αποκαλούνται, διέτηρησαν εν τοις σκοτεινοίς αυτών κελίοις τους θησαυρούς της σοφίας και τόν τελευταίον σπινθήρα της ελευθερίας. »

Τοιαυτή εν ολίγοις ή μετά του φιέλληνοσ Χάου συνδιάλεξις ημών. Έκτοτε έσχομεν την ευχαρίστησιν να βλέπωμεν αυτόν συχνότατα, και δυναμέθα να όμολογήσωμεν, ότι έμάθημεν πολλά εκ της ζωής ταύτης ιστορίας της Έλληνικής επανάστασης.

(Τό τέλος εις τό επόμενον.) Γ. Δ. Κ.

ΕΝ ΤΕΜΑΧΙΟΝ ΑΡΤΟΥ

(αίγιημα)

Ο νέος δούξ Αρδιμόν εύρίσκειτο εν Αϊζ της Σαβοΐας προς υδροθεραπείαν της περιφύμης του «Περικίου» — αλάγου κερδήσαντος εις τά ιπποδρόμια του Δέρβυ εν καλόν κρουλόγημα. — και έτελείωσε τό πρόγευμα του, όταν, ρίψας άφηρημένον βλέμμα εις τινα έφημερίδα, ανέγνωσε την είδησιν της καταστροφής του Ρέισχφον.

Εκένωσε τό ποτήριόν του, άπέθεσε τό προσώφειν του επί της τραπέζης του ξενοδο-

χείου, έδωσε διαταγάς να έτοιμασώσι τάς άποσκευάς του, εσήληε μετά δύο ώρας εις Παρισίους και έτρεξε εις τό στρατολογικόν γραφείον, όπου κατετάχθη εις τι σύνταγμα.

Όσον εκρυθμός και αν εινε ή ζωή, ήν διήγαγε τις από του 19 μέχρι του 25 έτους της ηλικίας του, όσον και αν απεθλακώθη εντός των σταύλων των ιπποδρομιών και των καλλωπιστηρίων των δαιδών του μελοδράματος, ύπάρχουν περιστάσεις, καθ' ες δεν δύναται να λησμονήσθ, ότι ό Έγγεράνδης Αρδιμόν απέθανεν εν Τύνιδι την αυτήν ήμέραν με τόν Άγιον Λουδοβίκον, ότι ό Ιωάννης Αρδιμόν, ήτο άρχηγός ενός σώματος υπό τόν Δουγκρισκλν και ότι ό Φραγκίσκος Αρδιμόν έφανεύθη μετά του ιππότη του Έρυθρού Οίκου. Όσον και αν ήτο εξητλημένος από τους σκανδαλώδεις και άνοήτους έρωτάς του μετά της Λουκίας Βισλέττας, πρώας του Γουρνιού, ό νέος δούξ, μαθών ότι οι Γάλλοι ήτήθησαν επί του γαλλικού έδάφους, ήσθάνθη τό αίμα αναβαίνον επί του προσώπου του, και την φοβερήν αίσθησιν ενός ραπισμάτος.

Δι' ό, κατά τάς πρώτας ήμέρας του Νοεμβρίου 1870 επιστρέψας εις Παρισίους μετά του συντάγματός του, όπερ άπετείλει μέρος του σώματος του Βινουά, ό Έρρίκος Αρδιμόν, όπλίτης του «δευτέρου» και μέλος του Ιππικου συλλόγου, ήτο μετά του λόχου του ενώπιον ενός προχώματος, τοποθεσίας όχρωθείσης εν βίχη και ύπερασπισόμενης υπό των πυροβολών του προουρίου της Βικίτρος.

Τό μέρος ήτο θλιβερόν. Όδός τις πλήρης λασπόδων αυλάκων έχώριζε τους άγρούς, εις δε την άκρην αυτης εύρίσκειτο καπηλείον εγκάταλειμμένον, τό όποιον οι στρατιώται μετεποίησαν εις σταθμόν. Μαχη τις είχε δοθή πρό ολίγων ημερών εκεί, και όλα τά δένδρα έφερον επί του φλοιού και των φύλων τά σημεΐα του πυρός. Η οικία ήτο άπίσιος την όψιν. Μία βόμβα είχε ριψη την όροφήν, οι δε τοίχοι έφάνιντο ως βεβαμμένοι δι' αίματος. Τά κατεστραμμένα βαρέλια, τά παιγνίδια του καφενείου έρριμμένα άτάκτως, αι έπιγραφάι της θύρας της εισόδου κολοβωθείσαι υπό των σφαιρών, τό πñν ύπεμεινυησαι μετά σκληράς έρωνίας την χαράν, ήτις άλλοτε έβασίλευεν εις τό μέρος εκείνο. «Επί όλων δε τούτων άθλιος γαιμερινός σϋρνός, έφ' ου μεγάλα μολυβδόχρα νέφη.

Ο νέος δούξ ίστατο ακίνητος εις την θύραν του καπηλείου, έχων τό όπλον επί του ώμου, τό πληκτικόν καταβιβαζόμενον μέχρι των οφθαλμών, τάς ψυχράς χείρας εντός των θηλακίων του και τρέμων εκ του ψυχους.

Ο ήττηθείς στρατιώτης άρίετο εις τους ρεμβασμούς και παρετήρει διά κεκμηκότος οφθαλμού τόν όμιχλώδη όρίζοντα, εκ του οποίου άνά πñσαν στιγμήν έφάνετο μετ' έκπυροσφρότησιν, ως λευκόν νέφος, ό καπνός των πυροβολών του Κρούπ.

Αίρων τις ήσθάνθη ότι έπεινα.

Εγώνιστας και έλαβεν εκ του σάκκου μέγα τεμάχιον άρτου, και επειδή είχε χάσει τό μαχαίριόν του, τό έκοψε με τάς χείρας και ήρχισε να τρώγη βραδέως.

Αλλά μετά τινάς στιγμάς έπικωσεν. Ο

Άρτος ήτο σκληρός και είχε πικράν τινά γεύσιν, ή δε νέα διανομή δεν θα ήγένετο πρό της επαύριον και τούτο, αν ενεκρίνετο υπό των φροντιστών. Α! τό επάγγελμα ήτο σκληρόν ενίοτε! Τώρα μάλιστά ότε ενθυμείτο εκείνα τά ύγιεινά καλούμενα προγεύματα, καθ' ε έκάθητό πλησίον παραθύρου τινός του Καφε-Αγγλαί και διέτασσε — μηδαιμνά πρόγματα — μίαν κοτελέταν και αυγά με σπαράγγια· ό δε ύπηρέτης, όστις ήγνώριζε τάς συνήθειας του, ήνευγε, χωρίς να την τάραξη, μίαν φαλίην παλαιού οίνου και άπέθετε αυτήν μετά προφυλάξεως επί της τραπέζης. Ητο ή καλή εποχή εκείνη και βεβαίως δεν θα συνήθισεν τόν Άρτον αυτόν της άθλιότητος.

Και εις τινά στιγμήν ανυπομονησίας ό νέος δούξ έρριψε τό ύπόλοιπον του άρτου εις την λάσπην.

Την αυτην στιγμήν στρατιώτης τις εξήρχετο από καπηλείου. Έκυψεν, έλαβε τόν Άρτον, άπεμακρύνθη ολίγα βήματα, έκαθάρισεν αυτόν με τό φορέμα του και ήρχισε να τό καταβροχθίζη άπλήστως.

Ο Έρρίκος Αρδιμόν ήσώνετο ήδη διά την πράξιν του και έβλεπε μετ' οίκτου τόν δυστυγή εκείνον, όστις έδέκνετο τοιαύτην όρεξιν. Ητο ύψηλός τις νέος, με πυρώδεις οφθαλμούς, και τόσον ισχνός, ώστε αι ώμοπλάται του προείσχιον υπό τό παλαιόν ένδυμά του.

Πεινός λοιπόν πολύ, σύντροφε, είπε πλησιάζον τόν στρατιώτην.

Όπως βλέπεις, απήντησεν ούτος, με πλήρες τό στόμα.

Συγχώρησόν με λοιπόν. Αν ήξυρον έτι ήθελε σε ευχαριστήσθ δεν θα τό έρριπτον.

Α! δεν πειράζει! απήντησεν ό στρατιώτης, δεν συγκινούμαι και τόσον!

Αδιάφορόν, είπεν ό δούξ, αυτό τό όποϊον έκαια ήτο κακόν και τό κατακρίνω, αλλά δεν θέλω να σχηματίσης κακήν ιδέαν περί έμου και επειδή έχω παλαιόν κονιάκ εις τόν σάκκον μου, έλα να πιούμε μία σταλιά μαζί!

Ο άνθρωπος είχε τελειώση τό πρόγευμά του! Ο δούξ έπτε μετ' αυτού ολίγον ρακι και ή γνωριμία ήγεν.

Και πώς ονομάζεσαι; ήρώτησεν ό στρατιώτης.

Αρδιμόν, απήντησεν ό δούξ, άποσιώπων τους τίτλους του. Σϋ δε;

Ιωάννης-Βίκτωρ, . . . μ' έφραχν πρό ολίγου εις τόν λόχον. Ήμην εις τόν νοσοκομείον. . . ειχόν πληγώθη εις τό Σατικίον. . .

Α! εινε ώραία εις τό νοσοκομείον! Σϋ διέδου μου ζουμί από κρέας άλλογου. . . αλλά ή πληγή μου ήτο ταπότεινα. . . ό ταγματάρχης ύπέγραψε την άπόλυσίν μου, και. . . αι! τί να κάμωμεν! . . .

θ' άρχίσωμε πάλιν να φοβούμε από την πείνα! . . . Διότι, έδω πού με βλέπεις, πιστεύσε τό αν θέλεις, σύντροφε, αλλά όλόν μου την ζωή επένουσα! . . .

Αί λήψεις αυταί λεχθείσαι εις ένα μαλακόν, όστις πρό μικρού άκόμη έσκέπτετο τά φαγγίτά του Καφε-Αγγλαί, ήσαν φοβεραί, και ό δούξ Αρδιμόν παρετήρησε τόν σύντροφόν του μετ' έκπλήξεως, μετά φόβου

σχεδόν. Ο στρατιώτης έμεδίασε θλιβερός, έπιδείξας τους πειναλέους οδόντας του, και ως να ένόησεν, ότι αναμένουσιν εκμυστήρευσιν.

Να ιδήτε, είπε, παύων να όμιλή ενίκως εις τον σύντροφόν του, διότι ενάντευσεν άναμφιδόλως, ότι ήτο πλούσιός τις ευγενής, άς περιπατήσωμεν ολίγον έπάνω κάτω εις τόν δρόμον, δια να ζεστάνωμε τά πόδια μας και θα σάς ειπώ μερικά πρόγματα, πού ίσως δεν τά ήκούσατε. . . ονομάζομαι Ιωάννης-Βίκτωρ, χωρίς έπίθετον, διότι εύρέθηκα εις τους δρόμους. Η μόνη καλή εποχή πού ενθυμούμαι ήτον, όταν ήμην εις τό κατάστημα των άπόρων. Τά σπινθόνια εις τά μικρά κρεββατάκια μας ήσαν καθαρά, έπαίζαμεν εις ένα κήπον με μεγάλα δένδρα. . .

Ητο και μία νέα καλογόρη κίτρινη σαν τό κερν, — ήτο φθισική — ή οποία με έπροτιμούσε από τους άλλους, και μου ήρθε καλύτερα να περιπατώ μαζί της, παρά να παίξω με τά άλλα παιδιά. . . . Αλλά όταν ήγινα 12 ετών και εβγήκα έξω, δεν είδα τίποτε άλλο παρά φτώχεια! Η διεθυσίς με έβαλε εις ένα Καρεγάλ. Δεν εινε επάγγελμα, καθώς γνωρίζετε, διότι άνάεον να κερδίση κακεί τό ψωμί του, άπόδειξε ότι ό μάλιστα μου δεν ήμπορούσε να έχη εις τό μαγαζί του παρά παιδιά πñν και μένα. Εκεί λοιπόν ήρχισα να ύπόφερω από πείνα. Ο μάλιστα και ή γυναίκα του ήσαν φιλάργυροι φοβεροί, και τό ψωμί, από τό όποϊον μεξ' έκοθαν, ένα μικρό κομμάτι σε κάθε γεύμα, ήτο πάντοτε κλειδωμένον. Τό βράδυ όταν ή γυναίκα του μεξ' έδιδε ένα πιάτο σούπα, ανετένιζε σε κάθε κομμάτι πού έβάζε στό πιάτο μας. Οι άλλοι δύο του μαγαζιού δεν ήσαν πού εύτυχείς, δεν τους είδαν παρά περισσότερον από μένα, αλλά εκείνος δεν έβλεπον, με τί μ'ατι μάτ' παρατηρούσε όταν μεξ' έδιδε τό πιάτο! . . . Να ή δυστυχία! . . .

Εμείνα εκεί τρία χρόνια, και πάντοτε επεινούσα. . . τρία χρόνια! . . . Τη δουλειά την μάθαινε κανείς σε ένα μήνα, αλλά ή διευθυνισ εις δεν τό έφερε αυτό και δεν ύπεστέυετα, ότι άρατούς άδικώς τά παιδιά για να μάθουν τη δουλειά, και δεν τά πληρώνουν. . .

Α! σάς έφάνη παραξενό να με βλέπτε να παίρνω τό ψωμί από τη λάσπη! Ε! είμαι συνήθισμένος! Έβαζέψα πολλαίς φοραίς εις τόν δρόμον, ψωμί από μέσα από άκαθαροσίαις και όταν ήτο πολύ ζερό τό άφίνα όλη τη νύκτα εις τό νερό. . . Καμμία φορά είχα και τυχηρά! — πρέπει να τά ειπώ όλα — εκείνα τά κομμάτια τό ψωμί, πού ριχνον τά παιδιά, όταν βγαίνουν από τό σχολείον. . . Όταν ήμπορούσα επήγαίνα και επεριμένα έκει πλοσιόν. . .

Όταν έτελείωσαν τά τρία χρόνια και έφυγα από τό μαγαζί έκαια διάφοραις έργασίαις και έδούλευα με την καρδιά μου σάς βεβαίω, ήμην με κτίστας, ήμην ύπηρέτης εις εν έμπορικόν μαγαζάκι, όδοκαθάριστής και ό,τι άλλο θέλετε! Αλλά πότε δεν ύπήρχεν έργασία, πότε με έδιωγταν, τέλος πάντων δεν έφαγα ποτέ όσον επθυμούσα.

Α! διάβολε! όταν επερονούσα από κανέν ψωμάδικό μου ήρχετο λίσσα! Εύτυχώς γκ' μένα ενθυμούμην πάντοτε την καλογόρην

εκεινήν, πού μου έλεγε συχνά να είμαι τίμιος. . . . Επί τελους 18 χρονών επήγα στρατιώτης, τό ζεύετε και σεις, οι στρατιώται δεν έχουν περιττά πρόγματα! . . . και τώρα να ή πολιορκία και ή πείνα! . . . Βλέπετε ότι δεν σάς είπα ψέμματα, όταν σάς έλεγα ότι πάντοτε, πάντοτε εις την ζωήν μου επεινούσα. . . .

Ο δούξ είγεν αγαθήν καρδίαν, και άκούων τό φοβερόν τούτο παράπονον παρά ανθρώπου, όπως αυτός, και τόν όποϊον ή στολή καθίστα έσόν του, ήσθάνθη ότι συνεκινήθη βαθεία, και εύτυχώς δια την ψυχραιμίαν ενός Dandy, ό έσπερινός άνεμος εξήρανε δύο δάκρυα, άτινα ανέβησαν επί των οφθαλμών του.

Ιωάννη — Βίκτωρ, εάν επιζησωμεν μετά τόν έλεινόν αυτόν πόλεμον έλπίζω να σάς φανώ ώφέλιμος, είπεν ό δούξ, παύων και αυτός να όμιλή ενίκως από ένστολόν λεπτότητα. Αλλά πρός τό παρόν, επειδή δεν έχομεν άλλον αιτίστην από τόν δεκανέα μας και επειδή ή μερίς μου εινε πολύ μεγάλη δια την μικράν όρεξιν μου, εις τό εξής θα την μοιράζωμεν ως καλοί σύντροφοι.

Οι δύο νέοι έθλιψαν θερμώς τάς χείρας άλληλων. Επειδή δε ήτο νύξ και ήσαν καταβιβλημένοι εκ της άγρυπνίας, εσήληον εις την αίθουσαν του άρχαίου καπηλείου, όπου πολλοι στρατιώται ήσαν εξήπλωμένοι, και πέναντες ό εις πλησίον του άλλου έκοιμήθησαν βαθεία.

Περί τό μεσονύκτιον ό Ιωάννης Βίκτωρ εξύπνησε πιθανώς ενεκα της πείνης του. Ο άνεμος είχε σκορπίση τά νέφη και μία άκτις της σελήνης, εισδύουσα εις τό καπηλείον διά τινός όπης, επώτιζε την ώραϊαν ζαυτήν κεφαλήν του νέου δούκος, όστις έκοιμάτο. Συγκενινημένος άκόμη εκ της κλωσύνης του συντροφου του, ό Ιωάννης Βίκτωρ, παρετήρει αυτόν μετ' άφελους θαυμασμού, ότε ό έπιλογίας ήνοιξε την θύραν και έκάλισε τους πέντε άνδρας, αΐτινες ώφειλον να αλλάξουν τους σκοπούς. Ο δούξ ήτο εις εξ αυτών αλλά δεν εξύπνησεν, δετέπρόφερον τό όνομά του.

Ο ύπάξιωματικός επανέλαθεν!

— Αρδιμόν, εμπρός!

— Αν επιτρέπτε, κύριε έπιλογία, είπεν ό Ιωάννης-Βίκτωρ, πηγαίω εγώ εις την θέσιν του. . . Κοιμάται τόσον καλώς. . . και εινε σύντροφος μου.

— Όπως θέλετε.

Και οι πέντε άνδρες άνεχώρησαν.

Αλλά μετά ήμισίαν ώραν πυροβολισμοί συνεχεις ήκούσθησαν πολύ πλησίον. Εν μεξ' στιγμή όλoi ήγέρθησαν. Οι στρατιώται εξήληθον υπό καπηλείου προχωρόντες μετ' προφυλάξεως, έχοντες την χείρα εις την σκανδάλην του όπλου και παρατηρόντες τόν δρόμον, εν επώτιζεν ή σελήνη.

Τί ώρα εινε λοιπόν; ήρώτησεν ό δούξ, ήμην ώρισμένος δια σκοπόν άποψε.

— Ο Ιωάννης Βίκτωρ επήγεν εις την θέσιν σας, είπε κάποιος.

Την αυτην στιγμήν έφθανε δρομάκος εις στρατιώτης.

— Ε, τί τρέχει λοιπόν; τόν ήρώτησαν, όταν έστάθη άσπακίνων.

— Οι Πρώτοι προσβάλλον, ως όχρωσθέντες...
 — Και οι συντροφοί μας ;
 — Έρχονται... μόνον εκείνος ό δυστυχής Ιωάννης-Βικτωρ...
 — Τι έπαθεν ; έκραζεν ό δούξ...
 — Εφρονέθη με μία σφαίρα εις τό κεφάλι· δεν ειπεν ούτε άχ !...

Νύκτα τινα του παρελθόντος χειμάνος, ό δούξ Αρδιών εξήρχετο της λέσχης περί τήν δευτέραν ώραν της νυκτός μετά του γαίτονός του κόμητος δε-Σωλν. Είχε χάση μερικώς έκαστοσώας λουδοβικείων και ησθαίνετο όλίγην ημικρανίαν.

— Αν θέλης, ειπεν εις τόν φίλον του, ως επιστρέψωμεν πεζή... έχω ανάγκην να αναπνεύσω όλίγον.

— Όπως θέλεις, φίλε μου, μολονότι ό δράμος δεν εινα τόσο καθαρός.

Διέταξαν, τας άμάξας των να επιστρέψωμεν οκάδα, ανύψωσαν τα περιλάκια των επανωφορέων των και ηρχισαν να βαδίζωσιν. Αίφνης ό δούξ προσέκοψεν επί τινος αντικειμένου, τό όποϊον έκτύπησε με τό άκρον του υπόδημάτός του. Ητο μέγα τεμάχιον άρτου κατερευτημένου εκ πηλού.

Ο κ. δε Σωλν ειδε τότε προς μεγίστην αυτου έκπληξιν, τόν δούξα Αρδιών, να λάβη τό τεμάχιον του άρτου, να τό καθαρίσῃ επίμελώς, διά του ρινομάκτρου, όπερ έφερε τό στέμμα του και να τό κήσῃ επί τινος θρανίου, υπό τό φώς ενός φαγού, και εις μέρος έθλα έφαίνετο.

— Τι κάμνεις εκεί ; ειπεν ό κόμης μετά καγχασμού, έτρέλαθης ;

— Είνε μια άχμνησις άτυχοσς τινος, όστις εφρονέθη δι' έμέ, απήνησεν ό δούξ με φωνήν τρέμουσαν ελαφρώς... Μη γελώσῃς φίλε μου... θά με δυσχερεστήσῃ !...

(Μεταρρ. Θ. Α.)

FRANÇOIS-CORPÉE

ΑΙ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΙ

ΤΗΣ ΡΑΙΣΑΣ

(Μυθιστορία)

Η επιστολή περιείχε τα εξής :
 «Κυρία»

« Η αδελφή μου Ελένη μοί έγγραφεν, ίνα » μοί ανακοίνωσῃ τό ενδιαφέρον, όπερ έλ- » βετε διά τόν υϊόν της και την σπουδαίαν » αλήθειαν έκδούλευσιν, ην τῇ παρέσχετε. » Συμμορφούμενος τῇ ευχῇ αυτῆς, σας ευ- » χαριστώ δι' ό,τι έπραξατε. Δέξασθε ω- » σάτως την έκφρασιν της εύγνωμοσύνης » μου, διά την τακτικήν άποστολήν σας και » διά τήν φροντίδα ην λαμβάνετε περί των » κτημάτων, άτινα σας ανήκουσι και των » όποιων η άνάμνησις μοί εινε πάντοτε προσ- » φίλης.

Βαλέριος Γκρέτακν.

Τούτο μόνον ! Η επιστολή έπεσεν εκ των χειρών της Ραισας επί των γονάτων της. Τούτο μόνον ! Η επιστολή αυτη ευγενής, ψυχρά, περιφρονητική, σχεδόν πικρά, ήτο η

άμνηση των φροντιδών και των κόπων της επί δεκαπέντε μήνας—δεκαπέντε μήνας δικμασιών, συνήθως τόσο θλιβερών—η άμνηση τόσοσων κεκρυμμένου έρωτος, τόσοσων χυθίντων δακρύων. Προς τί λοιπόν η θυσία η γενομένη εις τόν άχρήστον άπόντα, προς τί η κατάπνιξις της πρὸς τούς γονείς της στοργῆς, εν τῇ άκυσχῷ, ζωηρῷ τρυφερότητι, ήτις ώθη άπαιστωσ τήν ψυχὴν της Ραισας πρὸς τήν έρσην της Σιδθρίας ; Τα δάκρυα της έρευσαν επί του χάρτου, όστις ανέιδιξε τό άρωμα, όπερ ειχε θέσῃ εντός των φορεμάτων, τά όποια ειχε πέμψῃ τῷ σύζυγῷ της.

Η εικὼν της πενθηρας της εν τούτοις τῇ προσομιδίᾳ πάντοτε ηγήθη και έπλησίασε πρὸς τό παράθυρον.

Ο ήλιος έδνε άπισθεν των δένδρων, σχεδόν όπως τήν ημέραν της αφίξεώς της κατά τό παρελθόν έτος ; Ο κήπος, τῇ έσταλλε τό αυτό ώραϊον άρωμα χλόης βεβρεγμένης και άνθων έκαρινών· η πικρά θλιψις της Ραισας μετεβλήθη εις μελαγχολίαν.

Όλόκληρον έτος και τόσοσώ όλίγη πρόοδος ! Έάν εζηκούθη πάχτοτε ούτω, πόσα θά έχρειζότο έτη, σιωπηρῶς άποσιώσεως, ίνα κατευόκη τήν όργην του Βαλερίου ; Πότε θά έμάθωνεν ίαν ήτα αυτός η άλλος τις εκείνος, του όποϊου η άνάμνησις τήν έφλεγεν ως πετυρακτωμένος σίδηρος, του όποϊου η εικὼν έπρεπε να εινε κειραραγμένη εν τῇ μνήμῃ της, η εξωρισμένη διά παντός ως άκτισίμενον άτιμία ;

— Ποτέ ! Ποτέ ! εσκέφθη, τό ειπεν ό ίδιος ; ποτέ !

Ο Φαδὲ αλιθίσθεν ησύχως εις τό σπουδαστήριον, με τήν πρόφασιν να λάβῃ τας διαταγὰς της, διά τό τέιον. Περιέμενε πλησίον της θύρας μετά διακρίσεως... η Ραισα έστράφη πρὸς αυτον με προσωπον κεκλιμένον, κρατούσα τήν επιστολήν εις τας χείρας της...

— Λοιπόν, ό κύριος δεν εινε πλέον ώργισμένος εναντιον σας άρου σῶς γράφη ηρώτησεν ό Φαδὲ τασσά ταπεινῶς, ώστε η έρωτησις του δεν τῇ εφάνη αδιάρκτος.

— Είνε πάντοτε ώργισμένος, εψέθυσε η Ραισα. Ο Θεός εν τούτοις γνωρίζει, ότι δεν θέλω τό κακόν του.

— Αφού σας γράφη θά ειπῃ ότι δεν εινε ώργισμένος, εζηκούθησεν ό Φαδὲ μετά της αυτῆς συγκινητικῆς ταπεινοφοροσύνης. Οι Γκρέτακν εινε τριούτοι· δεν εινε πείσμα, αλλά ενν τολμῶ να τό ειπω εινε...

— Ο γέρον εζητει μιαν λέξιν η Ραισα τήν ευρεν.

— Είνε υπερηφάνεια, ειπεν.

— Ο Φαδὲ ύψωσε τήν κεφαλήν σιωπηλῶς.

— Διά να γράφη, θά ειπῃ ότι νύχαριστήσῃ πολλο δι' ό,τι τῷ ανέκοίνωσεν η κυρία Ελένη.

Δεν ειχεν ευχαριστήσῃ ούτε διά τα χρήματα, ούτε διά τα λοιπα.

Η Ραισα ήκουε μετά προσοχῆς τόν γέροντα θαλαμηπόλον.

— Τότε πιστεύεις, ειπεν, ότι έμεινεν ευχαριστιμένος ;

— Είμαι βέβαιος, ότι σας ευγνωμονει εν τῷ βάθει της καρδιας του, αλλά πριν ειπῃ, ότι σκέπτεται...

Τέλος, κυρία, ό Θεός εινε μέγας και η ζωη εινε μακρά, άλλ' έχω τήν ιδέα, ότι θά ιδώμεν πάλιν καλῶς ήμέρας ενταύθα. Ηκούσατε να λέγων ότι εν τῇ αυτοκρατορίᾳ οικογενειά θά τελεσθῶσι μετ' όλίγον γάμοι ;

— Ναι, ειπεν η Ραισα, χωριστά αίφνης.

— Λοιπόν οι άρχοντες έκει κάτω και αι δέσποιναί επίσης θά κινήσωσιν όλίγον νομίζω ότι οι κύριοί μας θά λάβωσι χάριν.

Επί τῇ ιδέᾳ ότι ό Βαλέριος ήδυνάτο να επιστρέψῃ, η Ραισα έμεινε έμβρόντητος εκ της χαρῆς και του τρόμου.

Εάν ελαύρανε χάρην θά τήν καταρτά-βεβαίως αυτην τήν περιφρονουμένην σύζυγον ;

Αλλ' εάν τόσοσώ ύπομονη και άποσιώσις κατώρθων να τόν άποπλίσωσι, τότε ό Φαδὲ ειχε δικαίον· αι ώραιαι ήμέραι θά έπανήρχοντο.

Η Ραισα καθήθεν εις τόν κήπον και εισήλθεν εντός δρασερας σκιαδος κειμένης εις τήν άκραν αυτου.

Είχε βρέξη κατά τήν νύκτα· αι λευκαί βότρυς των φερούσων διπλῶ άνθη άγρίων κερσων, αίτινες έφραττον, τας άτραπούς, βεβαρημέαι εκ του ύδατος του ουρανού έχλιον πρὸς τό έδαφος και άφρον, να χύνεται, σταγών πρὸς σταγόνα, τό περιττόν βάρος των, διά μικρού ήχου ήσυχου και συνεχούς. Δύο άνδρες αντίζηλοι έκραζον και ανταπεκρινόντο τό δὲ χροά των ήτο τόσοσιν περιπατῶς γλυκύ ώστε συνήραζε και κατέφερε τήν Ραισαν μακράν, του κήπου τούτου των δακρύων. Εβόδιαν επί πολυ άκρωμένη των αχδάνων, δεχομένη επί του βασιλικου μετώπου της τό ύδωρ των βεβρεγμένων κλώνων, αναπνεύσας τας άρώματτα της ; γῆς και τῆς χλόης μετ' έκστάσεως. Ουχί ούδεν άπόλετο τό παρελθόν έτος· έμιαίτο παρὰ πάντων· σήμερα ειχεν εν τῇ ανδραδέλφῃ της φίλῃν, και σύμμαχον εν τῷ προσώπῳ του ηγεραιού Φαδὲ.

Ο Βαλέριος τῇ ειχε γράφη. Ητο ένδειξις ευγενείας· έστω· άλλ' ήτο επίσης τό πρώτον βήμα εν τῇ οδῷ της αλληλογραφίας· ή δυνατό να απαντήσῃ. Ω ! εάν έτόλμα πως ήθελεν απαντήσῃ ! Βαδίζουσα ούτω υπό τῶ δένδρα, εν τῷ ήμισφῳι της εσπέρας, όπερ τασσεν εινε ηδὴ εν τῇ εσπέρῃ ταύταις του Βορρῶ, όνειροπόλησεν επιστολήν πρὸς τόν σύζυγον της και ιδού ό,τι όνειροπόλησεν.

«Με μισείτε και έχετε δικαίον, διότι σας επροξένησα ό,τι κακόν μια γυνῃ δύναται να προξένησῃ εις άνδρα· εν τούτοις δεν θέλω ειμη μόνον τό καλόν σας. Αφ' ότου ελαβον τόν άκτυλιόν σας, αφ' ότου πρά πάντων ό πατήρ μου απέθανε, δεν σκέπτομαι ειμη ύμας. Η ευτυχία σας μοί εινε μιρικῆς προσφιλεστέρα της ιδιότης μου· η απώλεσα όλίγον κατ' όλιγον δικας τας όρέξεις και συνθηείας μου· έμαθον ότι σας αρέσκει και ιδού ότι σχεδόν χωρίζω να τα έννοήσω η ζωῇ μου άφωμοιόθη πρὸς τήν ιδιότησας. Τα ευνοούμενα άνθη σας εινε και ιδιότησας· Τά ευνοούμενα άνθη σας εινε και ιδιότησας· Τά ευνοούμενα άνθη σας εινε και ιδιότησας· Τά ευνοούμενα άνθη σας εινε και ιδιότησας.»

«Αι τέσσαρες αυται λέξεις έπροξένησαν άκραν ευχαριστήσῃ τῇ Ραισα. Εξέφραζον όποσον η νόμφη της τήν υπέληπτετο, ευφροδέστερον η εν τῇ έγγραφῃ μακράν επιστολήν.

Ηρώτησεν έαυτην εάν όφειλε να υπάγῃ να ιδῇ τόν άνεψιόν της, ότε ιδέθη τήν επισκέψιν της κ. Περισάνωφ. Αυτη ήτο η κοινή γλώσσῃ της χάρας· τό μέγα ψυχος και η γυνὴ τήν ήμποδισαν να έλθῃ εις επισκέψιν της νεας κομησσης, αλλά ελθόντος του ώραιου καιρού δεν θά έλειπε να επανέρχεται τόσοσώ τακτικῶς όσον τα τέταρτα της σελήνης.

Μετὰ τινας φράσεις και κύπελλον τείου η επισκέπτρια ήθισε τό αντικειμενον της επισκέψης της.

— Αλήθεια, ειπεν, ιδού η ανδραδέλφῃ

σας ευρίσκειται εις πολυ κακῷ θέσει ;

— Τι τρέχει ;

— Πως δεν γνωρίζετε ; άλλ' είσθε μοι ναδιή· Να κατοικήτε εις άπόστασιν φωνῆς και να μη γνωρίζετε τίποτεσθ· ό μικρός Αλέξανδρος όλίγουσιν απέβησθε.

— Γνωρίζω τούτο· άταξια του στομάχου.

— Παντελῶς· εδηλητηριάσθη.

— Α ! ειπεν η Ραισα μετ' επιφυλακτικῆς κότητος.

— Ναι· εδηλητηριάσθη δι' άμακτιῶν πιθανῶς, η άλλης τινος ούσιας, ην δύναται να θέσθωσιν εντός των τροφῶν δια να κάμωσι να πιστεύωσιν εις δυσπιστίαν.

— Λέγουσι τούτο ; ειπεν η Ραισα.

— Είνε κυπρίων δια τήν κ. Μαρωσῶφ, εζηκούθησεν η επισκέπτρια· δεν υπάρχει πλέον τρόπος να τήν ιδῇ τις.

— Διότι τό τέκνον της εδηλητηριάσθη ; ηρώτησεν ησύχως η οικοδέσποινα.

— Διότι μετά τόν σύζυγον... ό υϊός... τόσοσιν θνάτωσ αιφνίδησι... απήνησεν η κ. Περισάνωφ διά τρόποσιν μυστηριώδους.

— Τότε, εζηκούθησεν, η Ραισα η γνώμη των κατοίκων· εινε ότι η κ. Μαρωσῶφ εδηλητηρίασε τόν σύζυγον της διότι έπεχείρησε τούτο και επί του τέκνου της.

Η επισκέπτρια κατένευσε διά της κεφαλῆς.

— Εξηγήσατέ μοι τότε διά ποίον λόγον απέτυχε τήν δευτέραν φορά· ενθ' επέτυχε τήν πρώτην ;

— Εκπληκτος εκ του ήσυχου τρόπου, μεθ' ου έλεγε πράγματα τόσοσώ επικίνδυνα, τα όποια μόνον εις τόσους λέγονται η κ. Περισάνωφ ύπετονθόρισε.

— Δεν γνωρίζω.

— Και δύνασθε να μοί ειπέτε δικτι τό παιδιον δεν απέθανεν ;

— Η δύναμις της κρασείσ του ίσως... ειπε διατάξουσα η κυρία.

— Ό,τι δεν γνωρίζετε, αγαπητή κυρία, εζηκούθησεν η Ραισα μεδιώσα· εινε ότι εις τά πρώτα σμιπτόματα της αδιαθεσίας η ανδραδέλφῃ μου με εκάλεσε. Γνωρίζει ότι εδιδάχθησεν παρὰ του μακαρίου πατρός μου γνώσεις τινας ιατρικῆς, αίτινες πράγματα δεν μοί ήσαν άνωφελεις εις τήν περίστασιν, περι ής πρόκειται.

— Τότε, ειπεν εκπληκτος η κ. Περισάνωφ, είσθε παρούσα ;

— Εγώ εσταμάτησα τήν δυσπιστίαν του άνεψιού μου με τινα καταπραυντικά και η άποδείξις εινε ότι ό σύζυγος μου ειχε τήν καλωσύνην να με ευχαριστήσῃ πολυ περισσότερον, αφ' ό,τι ήτο άναγκαϊον διά τόσοσώ μικρόν πράγμα.

— Α ! σας έγγραφεν ; ειπεν η κόμησσα άφίνουσα τά ίχνη του πρώτου της λαγωου ίνα ακολουθήσῃ τά του δευτέρου.

— Η επιστολή του μοί ήλθε χθές τό έσπέρας, απήνησεν η Ραισα δεικνύουσα επί του γραφείου τόν φακέλλον.

Η κυρία παρετήρησε τόν φακέλλον· τό όνομα της Ραισας ήτο επιγεγραμμένον· ε-κείνη μάλιστα τῇ προξένησε τήν ευχαριστήσῃ να εξέλθῃ επί τινας στιγμάς ίνα δώσῃ διαταγὰς. Η κ. Περισάνωφ ώρησε

πρὸς τόν φακέλλον· όστις ύπέσχετο τόσα πράγματα... Δυστυχῶς ήτο κενός· άλλ' η σφραγις των Γκρέτακν· επείδεικνυσ τρανὴν τήν αλήθειαν της Ραισας.

Η επισκέψις ύπῆρξε βραχεία· έπρεπε να σπεύσῃ να ανακοίνωσῃ εις τούς άλλους τα δύο ταυτα νέα τα όποια ειχεν επιτύχη.

— Τότε, ειπέ τῇ Ραισα τήν στιγμὴν καθ' ην τήν άφινεν, είσθε βεβαία, ότι η κ. Μαρωσῶφ...

— Είμαι βεβαία περί ενός πράγματος άνεξαρτήτως πάσης ήθικῆς παρατηρήσεως, απήνησεν η Ραισα, ότι εταν έχωσιν αρκετόν πνευμα ώστε να δηλητηριάσῃσῃ τινα, δεν εινε τόσοσώ βλάδες ώστε να ζήτωσιν βοήθειαν εις τήν απέναντι θύραν. Η στοιχειώδης φρόνησις απήτει να στείλωσιν να ζητήωσιν ιατρόν εις τήν πόλιν· μέχρσι ου υπάγωσι και επιστρέψωσιν ό ασθενής θά απέβησθε δέκα φοραίς.

— Όρθόν, όρθόν· εψέθυσε η κ. Περισάνωφ.

— Ανήλθεν επί του όχημάτός της τόσοσώ τεταραγμένη, ώστε παρήλθε πλέον του τεταρτου της ώρας πριν η λάβῃ τήν ετοιμότητα να έρωτήσῃ.

— Αλλά τότε, τίς να τόν εδηλητηρίασε ; Διότι δυσπιστία... ήτο πολυ άστίον...

ΛΕ'

Δύο η τρεις ήμέρας παρήλθον, καθ' ως η Ραισα εικοςάκις εσκέφθη να γράφη πρὸς τόν σύζυγον της ουχί ότι ειχε τήν πρόθεσιν να τῷ ειπῃ τι εξ όσων εσκέφθη εν τῷ δάσει, αλλά τῇ έφαίνετο, ότι η ευγένεια απήτει όλίγας λέξεις εις απάντησιν...

Εν τῷ μέσω των σκέψεων της, ιδέθη τήν επισκέψιν της μικρας, ήτις τήν εκάλει συνήθως πλησίον του γέρο-Τήχωνος.

— Ο πάππος μου εινε πολυ ασθενής, ειπεν αυτη διηγηταί διάφορα πράγματα· λέγει ότι θά αποθάνῃ, αλλά θέλει να σας όμιλήσῃ προηγουμένως.

Η Ραισα έρριψε μανθύαν επί των ώμων της και έσπευσε προθύμως.

Ο Τήχων παρὰ ποτε κακοδιάθετος κατείχετο υπό πυρετού· έστράφη πρὸς τό παράθυρον άκρωμένος του θορύβου των βημάτων επί του έδαφους και η Ραισα ήδυνήθη να παρατηρήσῃ πόσον ό γέρον μετεβλήθη κατά τας όλίγας ήμέρας, καθ' ως δεν τόν ειχεν ιδῃ.

— Θέλεις να μοι όμιλήσῃ ; ειπε πλησιάζουσα.

— Ο Τικων εγόγγυσε και έστηρίχθη· μετά κόπου επί του άγκωνος.

— Εξω απ' εδῶ κατεργάρα ! έκραξε πρὸς τήν εγγονήν του, ήτις τόν παρετήρει με περιέργους οφθαλμοσ.

Μη περιεμένοσα άλλην πρόσκλησιν η μικρά έσπευσε να εξέλθῃ, κλείουσα μετά προσοχῆς τήν θύραν.

— Υπαγε να κλείσῃς τήν άλλην θύραν της κλίμακος, ειπὲν ό γέρον μετά παραταταμένου στεναγμού.

Μόνον η Ραισα ευρίσκετο ήδη πλησίον του· εκλεισε μετά φροντιδος τας δύο θύρας ηνοιξε τό παράθυρον, ίνα εισέλθῃ αήρ, και επανήλθε παρὰ τόν ασθενή.

— Κλείσαν το παράθυρον, ἐγγύγουσιν οὐ-
τος ὅ, τι θὰ σοὶ εἴπω εἶνε μόνον διὰ σέ·
— Ἡ Ραϊσά ὑπῆκουσε καὶ ἐκάθησε πλη-
σίον τοῦ Τήχων ἐπὶ τῆς ἐδράσης·
— Ἀκούσον, εἶπεν ὁ γέρον ἀφοῦ ἐπὶ μω-
χρὸν ἀνέπνευσε, πρέπει νὰ σοὶ διηγηθῶ κατὰ
τὴν ἑξῆς εἰς τὴν συνείδησίν μου·
— Ἐπαυραγμένη ὄλιγον ἡ Ραϊσά παρετήρησε
περὶ αὐτῆς ὁ Τήκων ἐνόησε τὸν φόβον τῆς·
— Μὴ φοβοῦ, εἶπε, σὲ σέβουμαι καὶ δὲν
θέλω ποσῶς νὰ σὲ βλάψω· ἀλλὰ πρέπει νὰ
ἀκούσῃς τὴν ἐξομολογήσιν μου·
— Διατί οὕτως ὁ ἱερεὺς, εἶπεν ἡ Ραϊσά πε-
ρὸς αὐτὸν·
— Ὁ Τήκων ὕψωσε τοὺς ὤμους·
— Ὁ ἱερεὺς εἶνέ κελὸς ἄνθρωπος· θὰ
τὸν προκαλέσωσι δὲς, ἵνα ἀναγνώσῃ τὰς
τελευταίας εὐχάς, ἀλλ' ὅ, τι ἔχω νὰ σοὶ εἴ-
πω, εἰς σὲ μόνον θὰ τὸ διηγήθω· Ὁ ἀθάτοι
ἀκούωντος ὑπέπερον· Λέγουσιν, ὅτι ἡ δέσποι-
να ἡ νόμφη σου ἐφάνευσε τὸν σύζυγόν τῆς,
δὲν ἔχει οὕτως·
— Ἡ Ραϊσά ἐκλινεν ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς ἐτοι-
μῆνὰ συλλεῖν τὴν ἐλαχίστην λέξιν, ἥτις θὰ
ἐξήρχετο τῶν χειλέων του·
— Ὅσοι εἶπον, ὅτι ἡ δέσποινα ἦτο ἐνο-
χος, ἐψεύσθησαν, ἐπανελάθεν ὁ Τήκων δι'
ὑποκόφου ὀργῆς, καὶ τὸ γνωρίζουσι καλῶς·
ναὶ τὸ γνωρίζουσι οἱ ἀθλοὶ!
— Ἀνέπνευσε καὶ παρετήρησε τὴν Ραϊσάν·
— Βλέπεις, θὰ σοὶ εἴπω τί συνέβη· Ἡ-
τό χεῖμων, ἦτο τόσων ψυχῶν, ὥστε οἱ ἄνθρωποι
ἤρχοντο μέχρι τοῦ χωρίου, ἵνα φάγωσι τοὺς
κίνας· μὰς, καὶ ἐνίοτε τὰ τέκνα μὰς, ὅτε
ἠδύνατο, νὰ τὰ συλλαβῶσι· Δὲν γνωρίζω
πῶς συνέβη καὶ ἡ προμήθεια τῶν ξύλων
μου ἐξηγλήθη, καὶ ὁ χεῖμων ἐβράδυνεν ἔτι
νὰ τελειώσῃ·
— Τότε ἐσκέφθη ὅτι πολλά ξύλα χάνονται
χωρὶς οὐδὲς νὰ ἐπωφεληθῆ· εἰς τὸ μέγα
δάσος, τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς Μόσχας, ὑπῆρ-
χον δένδρα ἐρριμμένα κατὰ γῆς πολλά· Ἐ-
γνωρίζον καλῶς ποῦ· ἐγὼ πολλάκις τὰ εἴ-
χον παρατήρησα· Ὁ ἐπιστάτης, τὸν ὁποῖον
ἀπέβαλε, ἦτο πολὺ σκληρὸς δι' ἡμᾶς· ἤθε-
λε μόνον τοῦ νὰ κλέπτῃ, φυσικῶς τῷ λόγῳ,
καὶ ὅταν ἠδύνατο νὰ μὰς συλλαβῶσι δὲν ἐλει-
πέτο· Τότε, ἀσπῆρον πινά, τὸν ἐπιστάτου
σου εὐρισκόμενον εἰς τὴν πόλιν πρὸς διασκέ-
δασιν, ἀνεχώρησα μὲ τὸν μικρόν μου ἵππον
καὶ ἐν ἐκλήθρον, διὰ νὰ συλλέξω τὰ ξύλα,
ἀτίνα ἐφθείροντο χωρὶς νὰ ἀφελῶσιν τοὺς
πτωχοὺς ἀνθρώπους·
— Ὁ γέρον ἔστη κεκοπιτικῶς, καὶ ἡ ἀσθημα-
τικὴ πρῶτή του ἀνήγειρε δὲς ἡ τρεῖς τὸ ἐξην-
τλημένον στήθος του·
— Ἀναπαύθητι, εἶπεν ἡσύχως ἡ νέα γυνὴ·
— Ὁ Τήκων ἐποίησε κινήσιν ἀνήσεως·
— Δὲν ἔχω καιρὸν, εἶπε· Τότε ἐνῶ εὐ-
ρισκόμενον εἰς τὸ δάσος, συνέλεξα φορτίον ξύ-
λων καὶ τὰ εἴθεσα ἐπὶ τοῦ ἐκλήθρου· Ἐκο-
πίασα σὲ βεβαίω, διότι ἡ χιών ἦτο ὑψηλὴ,
καὶ ἐκρῶναι τὸσόν· ὥστε πολλάκις ἐνόμισα
ὅτι ἀλγείρας καὶ οἱ πόδες μου ἐπάγονάν·
ἐντούτοις ἐθερμαίνετο τὰ λοιπὸν σῶμά μου,
διότι ἠργάζομαι ὡς διὰ νὰ σώσω τὴν ζωὴν
μου· Ὅσοι τὰ ξύλα ἐφορτώθησαν ἐδραμον
μέχρι τῆς ὁδοῦ διὰ νὰ ἰδῶ, ἐὰν ἠδύναμην νὰ
ἐξέλθω μετὰ τοῦ ἵππου χωρὶς νὰ παρατήρηθῶ·

Δὲν ἦτο μόνον ὁ ἐπιστάτης, ὅστις ἠδύνα-
το νὰ μὲ ἰδῶ, ὑπῆρχον εἰς τὸν τόπον καὶ
ἄλλοι ἐχθροί·
— Ποιοί, εἶπεν ἡ Ραϊσά βεβαίω ἐκ τῶν
πρατέρων περὶ τῆς ἀπειθήσεως·
— Οἱ Μορόζαι, οἵτινες ἦσαν σύμφωνοι
μετὰ τοῦ ἐπιστάτου σου, διὰ νὰ λέγωσιν εἰς
τοὺς κυρίους, ὅτι αἱ ἐσοδαὶ δὲν ἦσαν καλαὶ
καὶ ὅτι ὁ αἶτος ἐπαιεῖτο διὰ τὸ τίποτε· Ἀ-
κριβῶς ὅτε ἐστραφόμεν, ἵνα ἐζητήσω τὸν ἵπ-
πον, ὅστις εἶχε μείνῃ εἰς τὸ βάθος τοῦ δά-
σους, ἀκούω αἴφνης βήματα· Τὰ ὑποδή-
ματα ἐφαίον ἐπὶ τῆς ἀπεσπληρημένης χιώνος
καὶ ἐσκέφθη, ὅτι ἐὰν ἦτα χωρὶς τις θὰ ἐ-
πραττον καλλίτερον νὰ τῷ δώσω ὀλίγα ξύλα,
παρὰ νὰ πᾶγῶσιν ἐκεῖ· Μόνον δὲν ἦτο χω-
ρὶς ἡτο ὁ διάβολος προσποτιούμενος·
... τέλος ὁ Ἰβάν Μορόζας· Τὶ ἐρχεται νὰ
πράξῃ ἐδῶ; ἐσκέφθη, ἐκτός νὰ ἦλθε νὰ
κλέψῃ ὅπως ἐγὼ· ἕνας χριστιανὸς δὲν περι-
πατεῖ εἰς τὸ δάσος μὲ παράμοιον καιρὸν·
Ἐπλησίαζε βραδέως ὡς ἄνθρωπος, ὅστις πε-
νιμίει κατὰ τι, καὶ τέλος εἰσῆλθεν εἰς τὸ
δάσος κατ' εὐτυχίαν ἀπέναντι μου, διότι
ἐὰν εὐρίσκητο πλησίον μου δὲν γνωρίζω τί
θὰ ἐπραττον· Ἐἶχον μάχαιραν καὶ ἐλύσω
ἐκ τοῦ ψύχους, ὅπερ μοι ἔκαμε τὰ ἄτα· θὰ
εἶχον εἰς τὴν συνείδησίν μου μεγαλύτερον
ἀμαρτίαν·
— Ἐμῆνα ἐπὶ στιγμήν ἀκίνητος, εἶτα ἀ-
κούω πλησιαζούσαν ἀμαξαν·
— Καλῶς, εἶπον, καὶ ἄλλοι ἀκούη, Ὅσοι
λοιπὸν ἐδωκαν συνέντευξιν εἰς τὸ δάσος
ἀπόψε·
— Ἡ ἀμαξά ἐπλησίαζεν ὁ Μορόζας ἐτίθη
εἰς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ ποιῶν σημεῖα· Τὰ ἐλ-
κνηρον ἔστη ἔμπροσθέν μου· Τότε ἐροθήθη
πολὺ, διότι ἐνόμισα ὅτι κανεὶς μὲ εἶδεν ἐρ-
χόμενον ἢ ὅτι ἦσαν κλητήρες, οἵτινες μὲ
κατεδίωκον· Εἶθε νὰ ἐγένετο τοῦτο, ἀνε-
φώνησεν ὁ γέρον μετὰ θλιβεροῦ μνηθμοῦ,
εἶθε! Δὲν θὰ ὑπέπερον τόσων πολλῶν χρόνον,
μηδὲ θὰ διηρχομην τόσῳ κακῶς νύκτας·
— Ἐζήτησε νὰ πῆρῃ ἡ Ραϊσά τῶν παρουσίας
κύπελον τίνου χλιαροῦ ἐβραζε τὰ χεῖλη του
καὶ ἐπανελάβε τὴν διηγήσιν του·
— Γνωρίζεις ποῦ εὐρίσκητο εἰς τὸ κε-
καλυμμένον ἐκλήθρον; Ἡτο ὁ ἀνδρᾶδελεφός
σου, ὁ Νικόλαος Μαρσῶφ·
— Ἡ Ραϊσά κατέπιψε κραυγὴν ἐκπλήξεως
καὶ ἐξηκολούθησε ῥοφῶσα οὕτως εἰπεῖν τοὺς
λόγους τοῦ Τήκωνος·
— Ἡτο ὁ Μαρσῶφ ἀλλ' ἐφάνετο κοι-
μώμενος τὸν αἰώνιον ὕπνον· εἶχε ἐν τούτοις
καθότι ἐρογγαζεν ἰσχυρότατα, καὶ τοῦτο μ'
ἐξέπληξεν· Ἡ νύξ ἦτο τόσον χαλκηνιακὴ καὶ
διαυγῆς ὥστε τὰ πάντα διέκρινον ὡς ἐν πλή-
ρει ἡμέρᾳ· Ἡ σελήνη ἐφώτιζε τὴν ὁδὸν·
δὲν ἐτόλμων νὰ κινηθῶ· οἱ θραυόμενοι κλά-
δοι ἠκούοντο πίπτοντες εἰς τὸ βάθος τοῦ
δάσους· Ἐνα μόνον φῶσον εἶχον· μὴ χρεμε-
τίσῃ ὁ ἵππος μου αἰσθανόμενος τοὺς ἄλλους,
ἀλλὰ τὸ ταλαίπωρον ζῶον εἶχε ἐκ τοῦ
ψύχους ἀποβλακῆθῃ! Τότε ὁ Μορόζας ἐ-
πλησίασεν εἰς τὸ ἐκλήθρον, ὅπερ ᾤδηγεῖ ὁ
Βασίλης· Γνωρίζεις τὸν Βασίλη;
— Ὅχι, εἶπεν ἡ Ραϊσά·
— Εἶνε τῶρα ἀμαξήλατος τῆς κυρίας
Περσάνωφ· εἰς ἀπέλευθερος· Ὁ παλαιὸς κύ-

ριος Μαρσῶφ, ὁ πατὴρ, ἠρέσκετο νὰ ἀπε-
λευθερῶν τοὺς δούλους του· τοὺς ἐκακοσυ-
νήθη, καὶ τοῦτο ἐβλάψε μάλλον τὸν υἱὸν
του· Ὁ Μορόζας ἐπλησίασε λοιπὸν εἰς τὸ
ἐκλήθρον καὶ παρετήρησεν ἐντός αὐτοῦ·
— «Εἰσῆλθεν εἰς τὸ σπίτι μου,» ἠρώτησε
τὸν Βασίλην· Ὁ ἀμαξήλατος ἀπήντησε κα-
ταφατικῶς·
— «Ἡ σύζυγός μου τὸν προσεχάλεσε,»
— «Ναί, εἶπεν ἐν νεύρῳ ὁ Βασίλης, τὸν ἐσα-
μάχησεν, ἐνῶ διήρχετο πρὸ τῆς θύρας τῆς,
καὶ τοῦ προσέφερεν ἐν τείον, τὸ ὁποῖον εἶχε
προετοιμάσῃ δι' αὐτὸν, ἐνεκα τοῦ ἰσχυροῦ
ψύχους.»
— «Καὶ εἰσῆλθεν;» εἶπεν ὁ Μορόζας γελῶν·
— «Μάλιστα, εἰσῆλθεν,» ἀπήντησεν ὁ ἀμα-
ξήλατος· Ἡδὴ ὁ Μορόζας ἀπεχάρη ἐκ τῆς
ζώνης του μάχαιραν καὶ εἶπε τῷ Βασίλει·
— «Ἐὰν θέλῃς νὰ μὲ βοηθήσῃς θὰ σοὶ δώσω
ἐκάτον ρούβλια· ἐὰν ἀρνεῖσαι, θὰ σὲ σφάζω
ὡς μωσχέριον.»
— Ὁ Βασίλης ἤρχισε νὰ κράξῃ τὸν κύριόν
του, ἀλλ' ὁ κύριος ἐξηκολούθει νὰ καμᾶται·
— «Φώναξε ὅσον θέλεις,» εἶπεν ὁ Μορόζας·
δὲν σὲ ἀκούει· ἐπεὶ καρὲ καὶ ὁ καφὲς φέρεται
ὑπὸν...»
— Δὲν ἠνύθουν καλῶς, διότι ἦμην σχεδὸν
νεκρὸς ἐκ τοῦ ψύχους· Ὁ Βασίλης ἤρχισε
τότε μετὰ τοῦ Μορόζας συνδιλλεῖν, ἠτις
διήρχεσεν ἐπὶ πολὺ· Τέλος, ἐλαβον τὸν κύ-
ριον, ὁ εἰς ἀπὸ τῶν βραχιόνων, ὁ ἕτερος
ἀπὸ τῶν ποδῶν, καὶ τὸν μετέφερον εἰς τὸ πυ-
κνότερον μέρος τοῦ δάσους· Ἐκεῖνος δὲ ὁ
ἀτυχῆς, οὐδὲν ἔλεγε καθότι δὲν ἠσθάνετο·
Τῷ ἄφρονι τῆς διαθήρας του, ἀλλ' ἐπρόσεξαν
νὰ τὴν ἀνοίξωσι·
— Καὶ δὲν ἐκράξες! εἶπεν ἡ Ραϊσά ὡ-
χρὰ ἐκ φοβῆς, δὲν ἐδοκίμασες νὰ τὸν ὑπε-
ρασιπθῆς;
— Καὶ τί ἠδύναμην! Ἦσαν δύο καὶ ἡ-
μῖν ἐντελῶς μόνος, ἀφοῦ ὁ κύριος ἦτο ὡς
ἀποθνήσκων· Τοῦτο εἶναι τὸ ἀμαρτημά μου,
ὁ Θεὸς νὰ μοι τὸ συγχωρήσῃ! Λοιπὸν πα-
ρήρησεν ἐκεῖ τὸν αὐθέντην ἐπὶ μίαν ὥραν
ἴσως, δὲν γνωρίζω ἀκριβῶς· Ἐνῶ δὲ τὸν
μετέφερον ἐπωφεληθῆν τοῦ κρότου, ὃν ἔκα-
μον τὰ βήματά των ἐπὶ τῆς χιώνος καὶ ὑ-
πῆγα νὰ εἶδῶ τὸν ἵππον μου· σοὶ εἶπον, ὅτι
ἡ νύξ ἦτο τόσον ἠρεμὸς ὥστε τὰ πάντα ἡ-
κούουσα· Μετὰ πολλὴν ὄραν, μίαν ἴσως ἡ καὶ
δύο, νομίζων αὐτοὺς μακρὰν ἤδη, ἐπλησία-
σα πρὸς τὴν ὁδὸν καὶ ἤκουσα τὴν φωνὴν
τοῦ Μορόζαι, ὅστις ἔλεγε μετὰ πολλῆς ἠσυ-
χίας· «Ἐστὶ κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἴπῃ
τίποτε· Ἐβραζε βεβαίως ὅπου ἀποκοιμήθη
μὲ τοιοῦτον ψύχος, ὅταν ἀποκοιμήθῃς δὲν
ἐξυπνᾷς πλέον.» Εἶχον θέσῃ τὸν ἄρχοντα
εἰς τὸ ἐκλήθρον του καὶ τὸν εἶχον περιτυ-
λιξὴν μὲ τὰς ὤρειας του διαθήρας· ἀλλὰ
δὲν ἐρογγαζε πλέον· Ἡτο νεκρὸς, — παγω-
μένον· Ὁ Θεὸς νὰ τὸν συγχωρήσῃ! Ἐκεῖ-
τὸν εὐρον νεκρὸν ὅταν παρετήρησεν ἐντός
τοῦ ἐκλήθρου, πρὸ πολλοῦ ἤδη δὲν ἦτο
πλέον!
— Τότε, εἶπεν ἡ Ραϊσά τρέμουσα, ἀ-
πέθανε πρὶν φθάσῃ εἰς τὴν πόλιν!
— Σοὶ λέγω, εἶπεν ὁ Τήκων μετὰ τι-
νος ἀνυπομονησίας, ὅτι ἀπέθανεν ἤδη πρὶν
ἐξέλθῃ τῶν κτημάτων του· Ἀναμφιβόλως

ὁ καφὲς τῆς Μαύρας θὰ περιεῖχε καὶ κατὶ
ἄλλο, ἀφοῦ τὸν ἀποκοιμήσεν ὠραιότατα!
— Ὁ Μορόζας καὶ ἡ σύζυγός του ἐπρα-
ξαν λοιπὸν τὸ ἐγκλημα καὶ αὐτοὶ συκοφαν-
τοῦσι τὴν ἀθάων χήραν!
— Ὁ Μορόζας ἐφάνευσε τὸν ἴδιον ἀδελ-
φόν του· λέγω τοῦτο ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ,
εἶπεν ὁ γέρον ποιῶν τὸ σημεῖον τοῦ σταυ-
ροῦ, ἵνα τονίσῃ πλείτερον τοὺς λόγους του·
— Καὶ δὲν εἶπες τίποτε, ἐφώνησεν ἡ
Ραϊσά ὄλους φρίττους, καὶ κατήγγειλες
τοὺς δολοφόνους; Παρεδίδης νὰ κατηγο-
ρηθῇ μία ἀθάων, μία ἀτυχῆς χήρα!...
— Πρῶτον, ἀπήντησεν ὁ Τήκων μετὰ
τινος δυσαρεσκείας, ἐπανερχόμενος εἰς τὴν
καλύβην μου μὲ τὸ ἀμάλξιόν μου πλήρες ἐκ
ξύλων, ἀψα, ὡς βλάξ ὅπου ἦμην, τοὺς
πόδας μου νὰ κρέμνεται, καὶ ἐπάγωσεν εἰς
τὸν πόρον, ὥστε μεθ' ὅλας τὰς περιουήσεις τῆς
σύζυγός μου, ἐνόμισα ἐπὶ πολὺ, ὅτι θὰ μείνω
παράλυτος· Ἐχάτο δὲ εἶμαι ἀσθενής· Ἀλλὰ
καὶ ἐὰν κατήγγελλον, θὰ εἶδιδε προσοχὴν ἢ
δικαιοσύνην εἰς τοὺς λόγους μου; Τὸ μόνον
ἀποτέλεσμα θὰ ἦτο νὰ μὲ σφάζῃ εἰς τὸ δά-
σος ὁ Μορόζας· τὸ εἶναι ὑποσχέθη εἰς τὸν
Βασίλην· Δὲν θὰ ἐδυσκολεύετο πλείτερον
μαζὺ μου·
— Αὐτὰ εἶνε, κυρία μου· Ἡμῆτρον μὲ τὴν
σωπὴν μου καὶ δὲν ἤθελον ν' ἀποθάνω χω-
ρὶς νὰ τὸ ἐξομολογήθῶ· Ἡδὴ, ἀς ἔλθῃ ὁ
ἱερεὺς·
— Διατί εἶπες τὸ ἀμαρτημά σου εἰς ἐμέ;
ἠρώτησεν ἡ Ραϊσά· δὲν εἶμαι ἱερεὺς, οὐδὲ
Θεὸς ὅπως σὲ συγχωρήσω·
— Σὺ, εἶπεν ὁ Τήκων ἀτειχίζων αὐτήν,
εἶσαι καλὴ καὶ εὐεργετικὴ ὄλον τὸν κόσμον·
Ὅταν θ' ἀποθάνω, θὰ εἴπῃς ὅ, τι θελήσῃς·
Ἐστράφη πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος καὶ
ἐφάνη ἀποκοιμώμενος· Ἡ Ραϊσά ἐξῆλθεν
ἐλαφρῶς βήματι ἐκ τῆς καλύβης.
(Ἐπεταί συνέχεια)

Μὴ τί συνέβη; Καὶ πανὶ καὶ τὴν κυρὰ μαριόλα,
πρῶτ' πρῶτ' τὰ σκούπιαν καὶ τὰ πετάξαν ὀλα.
Ἐλίσσα; ἢ ἀρχὴν μὲ καὶ λέγει θυμωμένη.
— Καὶ πᾶς λοιπὸν τὸ δίκτυον κανεὶ νὰ παρμένη;
— Ἀς πῆ ὁ νόμος τί πανὶ εὐρίσκει πρὸς λέπτο;
— Τὸ τοῦ ἐμπόρου ἢ αὐτοῦ;
— Τὸ ἐδικό σου βιβάζει, καὶ εἰς φιλονεικίαι;
— Μὴ μέλλεις ἀποκρίνεται— γυνὴ εἶνε γενική.
Κάμνεις ὠραῖο ὄρασμα, μὲ ἀπ' αὐτὸ τί βγαίνει,
ποῦ δὲν ἐνδύεται, δὲν ζεσταίνεται;

Π. Α. ΑΣΙΩΤΗΣ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΓΧΩΡΙΑ

Κατὰ τὴν μεσημβρίαν τοῦ παρελθόντος Σαβ-
βάτου ἀφίκοντο διὰ τοῦ σιδηροδρόμου μεσφ
Πατρῶν ὁ βασιλεὺς μετὰ τῆς βασιλίσσης, τοῦ
διαδόχου καὶ τῶν λοιπῶν βασιλοπαίδων·— Ὁ σχε-
τικὸς τῆς πρωτεύουσας ἐπὶ τοῖς γάμοις τοῦ δια-
δόχου ἐξωραίσθη βραίονε ἡδὴ δραστηρίως· καὶ ἐν
Πειραιεὶ δὲ προτομασίαι γίνονται ἐγειρομένων
καὶ περιχαλῶν ἀφίδων·— Διὰ Β. Δ. τὸ ἐν Γαλ-
λίᾳ ὑπὸ τὸ στοιχεῖον Α ναυπηγούμενον ἡμέτερον
θαυρηκτὸν θέλει ὀνομαζεσθαι Σ π ε τ σ α ι·— Ἡρ-
ξάντο αἱ προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι πρὸς ἐναρξίν τῆς
κατασκευῆς τοῦ σιδηροδρόμου Πειραιῶς Λαρί-
σης·— Διὰ Β. Δ. ἡ Βουλὴ συνεκλήθη εἰς τακτι-
κὴν Σύνοδον τὴν 9ην ἐπιόντος μηνὸς Ὀκτωβρίου·
— Ἡ ἐνταῦθα Ἐπιτροπὴ τῶν Κρητῶν δι' ἐπι-
κλήσεως αὐτῆς πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ Ἕλληνας
καὶ φιλανθρώπους χριστιανούς ἐκαίεται τὴν συν-
δρομὴν αὐτῶν πρὸς σωτηρίαν τῆς Κρήτης.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Χθὲς ἀφίκετο εἰς Βερολίον ὁ αὐτοκράτωρ
τῆς Ρωσίας·— Ἡ βασίλισσα Natalia διαμένει
πάντοτε ἐν Βελιγραδίου, χωρὶς νὰ τῇ ἐπιτραπῇ
ἔτι νὰ ἴδῃ τὸν υἱὸν τῆς· λέγεται δ' ὅτι ἀπέψιψι
γίνεται ὅπως παρακληθῶσιν αὐτὴ τε καὶ ὁ Μιλά-
νος νὰ καταλίπωσι τὸν Σερβικὸν ἔδαφος πρὸς ἀπο-
φυγὴν περιπολοῦν·— Ἐν Κωνσταντινουπόλει θεω-
ρεῖται βεβιαία ἡ τὴν τουρκικὴν πρωτεύουσάν ἐπι-
σκεψίς τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου μετὰ τοὺς
ἐν Ἀθήναις γάμους τῆς ἀδελφῆς του·— Κατὰ
στατιστικὴν, συναρθεσίαν ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ τῶν
Ἐσωτερικῶν τῆς Γαλλίας, ἡ νέα Βουλὴ θὰ πε-
ριλάβῃ 362 δημοκρατικὸς καὶ 205 ἀντιπολι-
τευόμενος ἐξ ὧν 100 βασιλικούς, 58 βοναπαρ-
τιστάς καὶ 47 βουλαριστάς·— Ἐκ Κρήτης ἀγ-
γέλλεται ὅτι ὁ τουρκικὸς στρατὸς ἐτοιμάζεται νὰ
καταλάβῃ τὴν ἐπαρχίαν Σρακίων· πιστεύεται
ὅτι οἱ Σρακιῶται θὰ ἀντιστάσιν εἰς τὴν κατο-
χὴν τῆς ἐπαρχίας των·— Ὁ ἡγεμὸν τῆς Βουλ-
γαρίας ἀπῆλθεν εἰς Βιέννην πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς
μητρὸς του, πριγκίπισσας Κλημεντίνης.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Ἐν Βόλῳ, ἀνασκαπτομένου τοῦ ἐν τῷ φρου-
ρίῳ γώρου, ἐνθα εἶχεν ἀπορασιθῆ ἢ ἀνίγερισ
ναοῦ, ἀπεκαλύφθησαν τὰ θεμελίαι ἀρχαίου βουλι-
τεινοῦ ναοῦ ἔχοντος πλάτος 20 μέτρων καὶ μήκος
45· ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ ἀνευρέθησαν καὶ 200
χαλκὰ Κωνσταντινάτα·— Κατορθῆ ἐν Πειραιεὶ
ἐντός ἀτμοπλοίου πρὸς ῥομῶνον ἐκ τοῦ Εὐβοϊκοῦ
κόλπου κιβώτιον πλήρες μεγάλῃς ἀξίας ἀρχαιο-
τήτων·— Ἀτερασίση ἢ ἀνίγερισ Μουσείου τῆς

Χριστιανικῆς ἀρχαιολογίας, ὅπισθεν τοῦ κεντρι-
κοῦ ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου.

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΑ

Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐγένετο ἐνταῦθα
ἡ κηδεῖα τοῦ ἐκ Παιριῶν μετακομισθέντος νε-
κροῦ τοῦ Ἑλληνοσ καλλιτέχνου ἠθοποιοῦ Ἀριστ.
Δαμαλά·— Το ἑσπέρας τοῦ παρελθόντος Σαββά-
του ἤρξαντο αἱ τοῦ γαλ. μελοδραματικοῦ θιάσου
παραστάσεις ἐν τῷ νέῳ δημοτικῷ θεάτρῳ διὰ τοῦ
«Κουρίως τῆς Σεβίλλης»·— Ἀδῶν καλλιτεχνι-
κῆς τελειότητος ἐφαίμillos πρὸς τὸ ἐπίσυρμα εἶνε
ὁ νομφικὸς πέπλος τῆς ἡγεμονίδος Σοφίας· Ἐ-
κενήθη ἐν τοῖς τριχαπτομοίους τῆς Σιλεσίας,
κατὰ σχέδιον τοῦ αὐτοῦ μετὰ τῆς Βουλοῦ τοῦ Βε-
ρολίνο, ὑπὸ 200 Σιλεσιανῶν ἐργατῶν, ἐργασθε-
σῶν ἐπὶ ὀλόκληρον τετράμηνον·— Χάρην τῶν ἐερ-
τῶν τῶν γάμων τοῦ διαδόχου ἀρχιθῆσεται προ-
σεχῶς μεγάλη ρωσικὴ μουσικὴ.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Μ. Θ. Κ)πολιν· Εἶνε περιετὸν νὰ ἀξιοῖται
ταῦτο παρὰ τοῦ ἀντιμωτέρου τῶν ἀνθρώπων, διότι
καὶ πρῶτ' ἄρατος ἀμφιβολίας θὰ ἦτο σκληρὰ καὶ πικρὰ
προσβολὴ δι' αὐτόν· Παρὰ τὸ ἀκαλλιτέρον ὅμως τῶν
ἐπίλων δικαιοσύνη νὰ ἀξιοῖται πᾶν το τε πολὺ πλεί-
τερα· Πάντοτε Μ π ρ ᾶ κ ι α Ἐ μ μ καὶ Κ λ ς Φ Δ Ἐ
Esly Zabili Dvoionudnovo brata· Esponnikhe Cas-
sira eno· Ἄ γ ε ν ε ἰ Ἄ δ ὲ εἶνε μηδενικόν, παραβα-
λόμενον πρὸς τὸ ἐξῆς, οὕτως τὸ ἀληθὲς ἐγγυεται ἢ
ιστορία· Ἐπὶ Φιλίππου τοῦ Β' ἐν Ἰσπανίᾳ ἐθεωρεῖτο
ὡς πρότερον καὶ ἀναγκαῖα τὸν στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς
τῶν ἀριστοκρατῶν ἢ σπουδῆς τῆς ἐθιμοτυπίας· Ἡμεῖραν
τὸν ἡ Βασίλισσα ἐπῆσαν ἀπὸ τοῦ ἵππου καὶ ἐκέρματο
ἀπὸ τοῦ ἀναλόμου, εἰς ὃν εἶνε περιπλεχθῆ ὁ πους αὐ-
τῆς· Τριάκοντα αὐλοὶ καὶ ἵπποτα ἴσταντο καὶ ἀερα-
εἶς ἐδῶρον τὴν Βασίλισσαν ἀνηρτημένην, διατρέ-
χουσαν διὰ τὸν κίνδυνον νὰ συρθεῖ δίχην κακούργου ὑπὸ
τοῦ ἵππου, ἀν ἀρνήσιαν οὕτως· Ἰπποτῆς ἕνός, παρῶν
καὶ ἀγνοῶν τὴν αὐλικὴν ἐθιμοτυπίαν, ἐτόλμησε νὰ ἐ-
λευθερώσῃ τὴν Βασίλισσαν ἀπὸ τῆς δευτέρας θέσεως νὰ ἐ-
λαθεῖν ὅμως ὡς ἀποθῆν τὴν... Ἰσοβιον ἐξῆσαν
ἐκ τῆς Ἰσπανίας! Καὶ διατὶ τοῦτο νομίζετε; Διότι ἡ
ἐθιμοτυπία ἀπτεῖται νὰ προσέλθῃ ὁ σταυλάρχη· νὰ σώσῃ
τὴν ἀνασταν! μόνος αὐτὸς εἶχε ἀπὸ τῆς ἐθιμοτυπίας
τὸ δικαίωμα νὰ θέτῃ χεῖρα ἐπὶ τῆς Βασίλισσης, ἐστὼ
καὶ ἂν κατεκρεματίζετο αὐτὴ πρὶν ἢ φθάσῃ ὁ σταυλάρ-
χης· Δ. Κ. Ἐ ν τ α ὀ θ α Ὅ κ Ἐγγυλ, ὅστις ἦδη, καθ' ἂ
βεβαίω, ἀνέγνωσε εἰς τὰς ἐφημερίδας, περιόδευσιν τὴν
στερεὰν Ἑλλάδα, θὰ ἐμῆλθη ἐν τῷ Φιλολογικῷ συλ-
λόγῳ «Παρνασσῶ» τὴν 30 Ὀκτωβρίου περὶ τῶν ἐντυ-
πώσεων τοῦ ταξιδίου του· Α. Κ. Γουλιέλμος ὁ Β', ὁ
ἔδη αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας, ὅστις, θὰ μὰς ἔλθῃ
μετ' ὀλίγον, ἔχει πάντε τέκνα ἄρρενα, τὸν πρῆγκιπα
διαδόχον Φρειδερίκον Γουλιέλμον, 7 ἐτῶν, τὸν Ἐτελ
Φρειδερίκον, 6 ἐτῶν, τὸν Ἀδγούστον Γουλιέλμον 2 ἐτῶν,
τὸν Ἀδαλβέρτον 5 ἐτῶν, καὶ τὸν Ὄσκαρ 1 ἐτους.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἐξεδόθησαν

Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος μετ' εἰκόνας ἀπὸ τῶν
ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς βασιλείας τοῦ Ὁ-
θωνος ὑπὸ Σπ. Η. Αἰμπρου· Τεῦχος 49· Ἐκ-
δότης Κάρολος Μπέκ·
Arndts Ρωμαϊκὸν δίκαιον μεταφρ. Γ. Θ.
Κυριακοῦ· τόμος Α· Τεῦχος 5·
Ἰγμόνημα περὶ τοῦ Κρητικοῦ Ζητήματος
τοῦ ἐν Ἀθήναις κεντρικοῦ συλλόγου τῆς Ἀνα-
τολικῆς Ὀμοσπονδίας.

ΠΡΩΤΗΝ ΦΟΡΑΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ
ΕΚΠΤΩΣΙΣ 30 0/0
ΔΙΑ ΤΟΥΣ Κ. Κ. ΦΟΙΤΗΤΑΣ

Από της αύριον 1ης Οκτωβρίου ανανεούνται αι παλαιαι συνδρομαι και εγγράφονται νέοι συνδρομηται κατά την περίοδον υπ' ημών εισαχθεισαν ειδικήν έκπτωσιν καθ' ην

οί φοιτητα λαμβάνουσι την **ΕΒΔΟΜΑΔΑ** επί εν όλόκληρον έτος
ΜΟΝΟΝ ΑΝΤΙ 3 ΔΡΑΧΜΩΝ

Ουτως ή Έβδομάς καθίσταται δις τους Έλληνας φοιτητα το εϋθνηότερον φιλολογικόν ανάγνωσμα του κόσμου διότι ούδαμού φύλλα των διαστάσεων αν ουχι της αξίας, της Έβδομάδος παρέχονται εις τοιούτην τιμήν.

Η συνδρομή είνε υποχρεωτική από 1ης Οκτωβρίου, αι δε εγγραφαι λήγουσι τή 31 του αυτού μηνός.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΩΤΗ
1884-1886

1884-1888

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
1887-1889

Διευθυντής **Α. Γ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ**

Διευθυντής **ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΙΝΗΣ**

ΟΙ ΠΕΝΤΕ ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ "ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ,"
ΑΠΟΤΕΛΟΥΝΤΕΣ

Όλοκληρον ψευδαγωγικήν και διδακτικήν βιβλιοθήκην, χρήσιμον εις πάσαν οικογένειαν και απαραίτητον εις πάντα λόγιον

ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΝΤΕΣ

Έν ταίς **3,000** μεγάλαις αυτών σελίδων ισάριθμα εκλεκτά άναγνώσματα, άναγόμενα εις πάντα φιλολογικόν και επιστημονικόν κλάδον :

Είκοσάδα άλην μυθιστορημάτων εκ των εκλεκτοτέρων εν επιμεμελημέναις μεταφράσεσιν. — **Έκατοντάδας** διηγημάτων αντιπροσωπευόντων πάσας τάς φιλολογίας, πρό πάντων δε τήν νέαν Έλληνικήν. — **Τόμους** ολοκληρούς ποιήσεων των εϋχρησιωτέρων ημών ποιητών και μεταφράσεις των ξένων. — **Μελέτας** επί πάντων των ζητημάτων, άνω άνεκικηθήσαν κατά την τελευταίαν ταύτην πενταετίαν, εν ταίς τέχναις, τοίς γράμμασι και τή κοινωρία. — **Έθνικήν ιστορικήν ύλην**, οίαν ουδέν άλλο Έλληνικόν δημοσίωμα δύναται να επιδείξη.

ΤΙΜΩΝΤΑΙ

Έκαστος ιδιαίτέρως **δρ. 8** εν Έλλάδι. — **Φρ. χρ. 10** εν τή άλλοδαπή.

Άπαντες όμοϋ **δρ. 35** εν Έλλάδι. — **Φρ. χρ. 40** εν τή άλλοδαπή.

Και αποστέλλονται ελεύθεροι ταχυδρομικων τελων τω εμβάλλοντι το αντίτιμον προς :

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ»

ΣΥΝΙΣΤΑΤΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΣ
και μάλιστα

ΔΙΑ ΤΑΣ ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΕΟΡΤΑΣ
ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΚΟΤΑΤΟΝ
επί της πλατείας του Συντάγματος
Μέγα Ξενοδοχείον
ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΠΑΛΛΗ ΚΑΙ ΚΟΤΖΙΑ
Φάκελλοι ανεπίδεκτοι συναγωνισμοϋ.
Χαρτοπωλείον Πάλλη και Κοτζιά
Έμπορικά βιβλία. — Τετράδια.
Χαρτοπωλείον Πάλλη και Κοτζιά
Γραφικαι ύλαι. — Κομψοτεχνήματα.
Χαρτοπωλείον Πάλλη και Κοτζιά
Σίπων Whitaker et Grossmit.
Χαρτοπωλείον Πάλλη και Κοτζιά

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΣΙΑΦΡΩΔΡΟΜΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Γραμμή Πειραιώς-Κορίνθου-Πατρών

	1	3	33	2	4	32
Πειραιεύς άν.	7 π.μ.	11.15	10.10	Πάτραι άν.	7.20π	11.40
Άθήναι "	7.30	11.50	10.40	Αίγιον "	9.05	15.27
Κορίνθος άφ.	7.42	2.42	2.05	Κορίνθος "	1.10	4. — 9.03π
Αίγιον "	2.52	5.41		Άθήναι άφ.	4.25	7. — 12.30
Πάτραι "	4.35	7. —		Πειραιεύς "	4.55	7.30 1. —

Γραμμή Κορίνθου Ναυπλίου-Μόλων

Κορίνθος άν.	3. — μ. μ.		Μόλοι άν.	9.50 π. μ.
Άργος άφ.	5.12		Ναύπλιον "	10. —
Ναύπλιον "	5.45		Άργος άφ.	10.35
Μόλοι "	5.52		Κορίνθος "	12.45

Γραμμή Πατρών - Πύργου

Πάτραι άν.	7. — π. μ.	5.10 μ. μ.	Λεχαινά άν.	6 π. μ.	4. — μ. μ.
Άχαΐα άφ.	8. —	6.10	Μανωλάς "	7. —	5.10
Μανωλάς "	9.20	7.35	Άχαΐα "	8.20	6.40
Λεχαινά "	10.20	8.30	Πάτραι άφ.	9.20	7.40

Η άραξοστοιχία 3 εκάστην Τρίτην, Πέμπτην, Σάββατον, φθίνουσα μέχρις Ακράτας, ή δε 32 εκάστην Κυριακήν, Τετάρτην, Παρασκευήν. Καθ' εκάστην τοπικαι άμαξοστ. μεταξύ Ακράτας, Πατρών, Ναυπλίου, Άργους, Μόλων.

Γ. ΠΑΜΠΙΑΝΟΣ
'Οδοντοίατρος
'Οδός Πατησίων 9.

REVUE
POLITIQUE ET LITTERAIRE

REVUE BLEUE

Paraissant le Samedi

Six mois 20 fr. Un an 35

PARIS
411. Bd. St Germain 111.